

Caietele Bibliotecii UNATC

volumul 13/nr. 2/2013

NOSTALGICII CĂLĂTORI

de LIVIU LUCACI

*- premiul Uniter pentru
„Cea mai bună piesă românească a anului 2012”-*

u n a t c
universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”

UNATC PRESS
ISSN 2065 - 7455

Caietele Bibliotecii UNATC

2013

*Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică
“I.L. Caragiale” București*

Departamentul de Cercetare

Caietele Bibliotecii UNATC – vol. 13/ nr. 2/2013

Coordonatori: lect. univ. dr. Mihaela Bețiu & conf. univ. dr. Carmen Stanciu

Editare: Cornel Huțanu & Mihaela Bețiu

mihaela.betiu@yahoo.com

mihaela.betiu@unatc.ro

liviuactor@yahoo.com

www.unatc.ro

UNATC PRESS

ISSN 2065 – 7455

NOSTALGICII CĂLĂTORI

de Liviu Lucaci

*- premiul Uniter pentru
„Cea mai bună piesă românească a anului 2012”-*

LIVIU
LUCACI
TEATRU

Nostalgicii
călători

Personajele

Ionescu, între două vârste
Soția lui Ionescu, aceeași vârstă
Mătușa lui Ionescu, imemorială
Funcționarul de la primărie
Președintele
Cei din valiză
Cei din cor

O cameră într-un apartament de închiriat dintr-un mare oraș european.

Apartamentul arată banal, mobila e ieftină, ferestrele sunt neobișnuit de mari și dau către o piață celebră. Să zicem Plaza del Sol sau Place Vendome sau o alta de aceeași importanță. Pe parcursul piesei, cum Ionescu de mută din loc în loc, se vor putea vedea prin ferestre imagini cu monumente celebre, cum ar fi Colosseumul, Arcul de Triumf din Paris, Big Ben, Turnul din Pisa, etc.

La începutul piesei, Ionescu privește în jur preocupat, eventual pe fereastră, cumva derutat, ca și cum nu ar ști cum să reacționeze la ce i se întâmplă. E îmbrăcat într-un costum de funcționar care îi stă un pic caraghios. Soția lui Ionescu treblăluiește prin apartament și își cicălește soțul.

Tabloul I

Scena I

SOȚIA: Of, iar s-a îngreunat. Mereu se întâmplă așa. La început, când sosim, e ușoară ca un fulg, și după câteva săptămâni... poftim (*încearcă să o ridice, icnind*). Imposibil să o mai ridici. E grea ca un bolovan.

IONESCU (*distrat, privind pe fereastră*): Cine?

SOȚIA (*înciudată, arătând valiza*): Valiza, cine? Te uiți la ea, e goală. Goală pușcă. De fiecare dată când ne instalăm într-un oraș nou, am grijă să scot totul din ea. Și, la scurt timp după ce ne mutăm, se face ca un pietroi. Nu mai e chip să o miști.

IONESCU (*uimit*): Valiza? Cum așa? E prima oară când aud asta.

SOȚIA: Prima oară! Sigur că da. Pe mine cine mă ascultă? Trăncănesc ca o nebună de una singură. Ți-am spus-o de o mie de ori până acum.

IONESCU: Bine, draga mea. Las-o acolo. Am să mă ocup de ea mai târziu.

SOȚIA (*continuând să peroreze*): Bineînțeles, tu n-ai urechi pentru banalități, pentru meschinării, pentru detaliile sordide ale vieții. Tu nu bagi de seamă nimic din ce ni se întâmplă. Visezi, trăiești cu capul în nori, te gândești la ale tale și toate cad în spinarea mea.

IONESCU (*vădit stânjenit de reproșurile ei*): Ți promit, mă ocup... Imediat ce-mi fac timp...

SOȚIA (*treblăluind în continuare*): Te scoli, mănânci micul dejun pe care ți-l pregătesc, te îmbraci cu hainele pe care ți le-am pregătit de cu seară și pleci la serviciu. După-amiaza te întorci, asta când nu te uită Dumnezeu prin vreun parc cu ochii la priveliște, vii acasă și te zgâiești pe fereastră. Ce o fi așa extraordinar de văzut?

IONESCU (*emoționat ca un copil*): Nu mă pot stăpâni. E destul să arunc o privire ca să-mi pierd capul.

SOȚIA (*geloasă, deodată*): Cine? Cine te lasă cu gura căscată?

IONESCU (*ușor exaltat, privind pe fereastră*): Ana, tu nu le vezi? Monumentele... piețele... catedralele... Culorile tari ale zilei...strălucirea cupolelor poleite la amiază de razele soarelui... amurgul... luminile amețitoare care răsar atunci când se lasă întunericul... Freamătul mulțimii care vine din toate colțurile lumii ca să le vadă. Eu... oricât m-aș uita la ele... tot parcă le văd prima dată. Și sunt la fel de uluit, Ana. Uluit că există și emoționat că se află aici, la câțiva pași de mine.

SOȚIA (*închide fereastra și trage perdelele*): Nebunia asta a ta ne aduce numai bebele. Ești lacom. Lacom ca un copil care înfulecă până i se apleacă. Nu ai limită. Nu te mai sature de atâta privit. (Pufnește). Pfff! Piețe... monumente... catedrale... ruine... (*răbufnind*) pietroaie! Ce găsești tu așa de extraordinar la ele? Acasă, în țară, trăgeam de tine să mergi undeva. Stăteai cu nasul în cărți. Iar acum, de când batem străinătatea, te-a apucat strechea cu monumentele, piețele, catedralele, dracu` să le ia.

IONESCU (*exaltat*): Nu știu cum să-ți explic, draga mea. Acasă le admiram în fotografii, citeam despre ele în cărțile de călătorie. Mă mulțumeam să le știu locuind în albume. Abia de când am ajuns să le pot vedea, îmi dau seama că eu nu credeam cu adevărat că ele există. De când suntem aici, parcă trăiesc într-un vis.

SOȚIA: Visul ăsta al tău ne arde la buzunar. Mereu când ne mutăm într-un oraș nou, închiriem un apartament care să aibă priveliște. Dacă nu dăm cu nasul de Arcul de Triumf, atunci trebuie să fie musai Place Vendome la o aruncătură de băț, sau mohorâtul ăla de Big Ben, sau Piața San Marco cu damful ei insuportabil de găinaț de porumbel, sau trăsnița aia de Sagrada Familia care zici că a fost făcută din înghețată topită. Mereu, în fiecare țară, în fiecare oraș, ne proțâpim în buricul târgului, fix acolo unde e chiria mai usturătoare. Și asta doar ca să te poți tu zgâi pe fereastră la câte un mastodont din ăsta celebru. Degeaba socotesc fiecare bănuț cheltuit, de ajungem să ne uităm și ce bagă copilul în gură, dacă noi aruncăm de fiecare dată banii pe câte o locație simandicoasă care ne lasă faliți. De ce nu putem și noi o dată măcar să locuim undeva la periferie? De ce trebuie să ținem mereu coada sus? Înțelege că ne-ar costa jumătate și, la sfârșitul lunii, am rămâne și noi cu ceva gologani. Fii și tu rezonabil o dată!

IONESCU (*neputincios*): Aș vrea, îți jur că mă gândesc la asta... dar... dar... nu sunt în stare.

SOȚIA: În loc să te plângi, ai face mai bine să te ocupi de vizitatori. Iar e plin locul de ei.

IONESCU (*șocat*): Cum? Cum așa?

SOȚIA: Da, da, nu te mira. Doar știi că asta se întâmplă de fiecare dată. De ce suntem nevoiți să plecăm? De ce schimbăm mereu locul ca niște nomazi? Nu din pricina lor? Îți spun că au apărut iar. Pe doi dintre ei i-am auzit în dormitor adineauri. Trăncăneau în gura mare la patul copilului. Mi-a fost teamă că o să-l trezească. Abia am reușit să-i alung de acolo.

IONESCU: Vizitatori? Cine sunt?

SOȚIA: Nu mă mai întreba cu aerul ăsta de căzut din lună, că iau foc. Parcă n-ai ști. Cei care ne năpădesc apartamentul la câteva luni după ce ne mutăm. Cei care ne fac viața amară, urmărindu-ne peste tot. Cum află că ne-am instalat, și dau năvală.

IONESCU: Dar suntem aici doar de... câteva săptămâni.

SOȚIA: Trei, mai precis.

IONESCU: Și... deja...?

SOȚIA: Închipuie-ți. Nu mai face mutra asta de vițel la poarta nouă. Dracu` știe cum reușești tu să te uimești iar și iar de un lucru care s-a mai petrecut de atâtea ori!

IONESCU: Încerc să înțeleg.

SOȚIA: Nu încerca. Pricepe odată. Invazia e în toi. De câteva zile îi simt. În baie, se șterg cu prosoapele noastre, ziua ne răscolesc prin lucruri, noaptea mănâncă bomboanele copilului. Lasă pete pe fața de masă, pe geam, pe pahare, uită robinetul deschis, folosesc telefonul în lipsa noastră, ba ieri am simțit și o mână pe fund, cum s-a mai întâmplat și tu nu m-ai crezut când ți-am spus. Mă întreb dacă n-o fi același pervers care mă pipăia și atunci.

IONESCU (indignat): Nu se poate. Asta întrece măsura...

SOȚIA: La cât ești tu de dispus să-ți aperi soția, miră-te că nu ți-am umplut până acum casa de bastarzi făcuți cu arătările astea. Până azi au avut atâta bun-simț încât să-și țină gura. Dar de acum s-au pus pe trâncănit. Trebuie să faci ceva.

IONESCU: Desigur, scumpa mea. *(Pauză)* Ce?

SOȚIA: Pune-i cu botul pe labe, spune-le că nu admiți să dea buzna pur și simplu la noi în casă neinvitați. Spune-le că de azi înainte nu mai sunt bineveniți.

IONESCU (nesigur): Așa o să fac.

SOȚIA (bănuitoare): Când?

IONESCU: Imediat ce o să am timp.

SOȚIA: Dar ce ai de făcut? Ce te ține ocupat?

IONESCU: Nu știi. Sunt neliniștit, nesigur pe mine. Toate schimbările astea, orașele, țările noi... Tu știi că eu nu am vrut să plecăm de acasă. Tu ai hotărât că așa e mai bine.

SOȚIA: Ce era să facem? Că doar nu de bine am plecat. Am socotit împreună că aici, în Occident, ai fi mai bine plătit. În țară munceai pe nimic, zi și noapte, umilit și fără să primești vreo recunoștință pentru eforturile tale.

IONESCU: Da, dar eu iubeam munca mea... colegii, prietenii, mă simțeam bine acolo...

SOȚIA: Bine... Erai un coate-goale care se spetea ca să-i îmbogățească pe alții. Aici măcar ești plătit cum se cuvine.

IONESCU (slab): Da, dar... uite ce pățim de când am plecat... *(arătând în jur cu teamă, spre valiză și spre camerele apartamentului, cu trimitere la „vizitatori”, de parcă n-ar vrea să fie văzut).*

SOȚIA: Trebuie să fii ferm. Ca mine. Să pui piciorul în prag. În definitiv, ei nu există. Nu-i vezi. Sunt niște prăpădite de spectre clevetitoare care se țin după noi. Dacă suntem suficient de hotărâți, îi dăm pe ușă afară. Să se ducă de unde au venit.

IONESCU (nesigur): Și cum facem asta?

SOȚIA (ridică din umeri neputincioasă și furioasă în același timp): Tu ești bărbat. Tu trebuie să oprești invazia. Dacă nu vrei să ne năpădească de tot. *(Ea iese)*

Ionescu dă să iasă, ezită, se uită în jur de parcă s-ar asigura că nu e urmărit, apoi se uită spre valiză. Nu știe dacă e bine să o atingă. Curiozitatea învinge și Ionescu deschide un pic capacul cât să vadă înăuntru. Din valiză, dând capacul violent la o parte, iese o femeie în vârstă, cam străvezie la față, îmbrăcată ca din altă epocă și cu o coafură ciudată. Întreaga ei înfățișare, deși umilă, păstrează o oarecare noblețe. Femeia, mătușa lui Ionescu, sare pe marginea valizei ca un hopa mitică, picioarele rămânându-i înăuntru. E plină de vervă, în mod evident mulțumită de ce i se întâmplă. Eventual, mătușa are o pipă în gură din care trage din când în când.

Scena II

MĂTUȘA: Ce-i, nepoate? Nu te bucuri că mă vezi?

IONESCU (*emoționat, privește în jur încurcat, parcă ar vrea să o bage la loc în valiză*): ...

MĂTUȘA: Ureeză-mi bine ai venit!

IONESCU (*slab*): Bine ai venit, mătușă.

MĂTUȘA (*autoritară ca un sergent, dar cu un pic de maliție*): Mă bucur că te văd.

IONESCU: Mă bucur că te văd.

MĂTUȘA: Arăți minunat, ca totdeauna.

IONESCU (*repetând automat, se șterge cu o batistă mare, albă*): Arăți minu... Haide, mătușă, termină cu glumele dumitale, că pe mine mă trec nădușelile.

Mătușa râde cu poftă, ca de o glumă reușită, până se îneacă și dă într-o tuse măgărească.

Se potolește într-un târziu, El încearcă să-i înăbușe tusea cu batista. Mătușa se zbate să n-o sufoce.

MĂTUȘA: Ia laba, nepoate. Ce, vrei să mă sufoci?

IONESCU (*tulburat că mătușa ar putea să creadă că a vrut să-i facă rău*): Eu... Doamne..., mătușă, cum poți să crezi...? (*Speriat*) Mi-era teamă să nu audă că ești aici...

MĂTUȘA (*horcăie, tușește, până se potolește*): Haide, nepoate, ia aer. Nu știi de glumă? Am rămas cu o tuse păcătoasă de când ședeai la Veneția. Umezeala lagunei nu mi-a priit. Și apoi nu te știu eu de om generos?

IONESCU (*încurcat*): ... generos...

MĂTUȘA: Mereu ai găsit loc și pentru alții în inimioara ta. Tu nu ești un încuiat... (*arată spre camera unde se află Ea*)... ca aia.

IONESCU: Mătușă, te rog, e soția mea și o iubesc.

MĂTUȘA: Asta e problema ta. Iubești pe toată lumea.

IONESCU (*năuc*): Cum adică?

MĂTUȘA: De aici necazurile tale și norocul nostru. Fără tine, cu cine am fi călătorit?

IONESCU (*pierdut*): De ce eu? De ce cu mine?

MĂTUȘA: În ciuda mutrei tale de șoarece de bibliotecă, ai suflet mare. Fără tine, cum altfel?

IONESCU: Ce mutră? Șoarece...?

MĂTUȘA (*fără să-l asculte, trage din pipă*): Cât am fost în viață, am visat să văd Europa, Occidentul, să călătoresc. Nu mi-a ieșit. La vremea mea am prins două molime, un război balcanic, unul mondial, nu mai știu câte secete și un număr incalculabil de crize. La șaisprezece ani m-am măritat fără dragoste și am turnat unsprezece copii. Una peste alta, cam așa mi s-a scurs timpul. Când să mai călătoresc?

IONESCU: Bine, și eu? Cum mine cum rămâne? Am și eu dreptul la viața mea, nu?

MĂTUȘA: Bineînțeles. Iar noi, cei care călătorim cu tine îți urăm tot binele din lume.

IONESCU (*arătând cu teamă spre valiza deschisă*): Cine mai e acolo?

MĂTUȘA (*face recensământul, atentă să nu uite pe cineva, privind în valiză ca printr-o lucarnă*): Păi, s-au cam adunat. Văr-tu ăla ciung, Radu, din partea maică-tii, cu nespălata de nevastă-sa...

IONESCU (*cu reproș*): Mătușă...

MĂTUȘA (*continuând*): Silvia, vecina ta de la opt, de când stăteai în Militari, aia lungă ca o prăjină care umblă tot timpul răcită...

IONESCU: Silvia? Și ea e aici? Doamne...

MĂTUȘA: ... apoi e nenea Vasile...

IONESCU (*excedat*): Nenea Vasile? Nu se poate. Îmi promisese că se întoarce acasă și mă lasă în pace.

MĂTUȘA: Nu-l știi ce băgăreț e? Scapă de el dacă poți. Am încercat să-l pierdem pe străzi, că își cam trage un picior. Am zis că dacă facem pasul mare rămâne în urmă. Ți-ai găsit. Guraliv cum e, mereu găsește drumul înapoi, ghidat de vreun polițai. Că ăștia de pe aici sunt tare politicoși. Nu ca ăia de acasă, care mai bine te umflă decât să te ajute.

IONESCU: Și cine mai e?

MĂTUȘA: Să ți-i înșir chiar pe toți, nepoate? Îți faci sânge rău. Bine, dacă insiști. (*Privind în valiză*) Vecini cu nemiluita, rude sărace de care n-ai auzit dar au auzit ele de tine, prieteni, amici, uite chiar acum te salută unul Ciprian, colegul tău dintr-a șaptea, roșcovanul care a dat colțul în urma unei apendicite, sunt și câțiva dușmani, pe ăștia îi aud noaptea cum te bârfesc, două-trei iubite neconsolate și răpuse de lipsuri, străbunicii tăi dinspre tată în păr, stră-stră-străbunicii tăi dinspre mamă, din partea Moldovei, echipați cu ȋtari și duhnind a brânză de oaie, un grup de polonezi căzuți pe frontul rusesc care pălăvrăgesc între ei toată ziua și se țin departe de restul, un necunoscut cu nasul mare ce strănută mereu, lume mai bună, lume mai proastă, gașcă, popor.

IONESCU (*siderat de ce aude*): Ciprian, polonezi, străbunici, brânză de oaie...? Cum au ajuns cu toți aici? (*Moale*) Sunt pierdut.

MĂTUȘA: Ce să zic? E încăpătoare valiza. Toți care au avut dor de ducă, chef de aventură și nostalgie după ce n-au apucat să trăiască s-au aciuiat în buzunarul ăsta de piele.

IONESCU: Ce caută? Ce vor?

MĂTUȘA: Parcă n-ai ști? Le dă ghes inima să vadă și ei lumea. Cât au trăit n-au avut vreme. Sau le-au lipsit mijloacele, sau vremurile au fost vitrege, sau au avut firul vieții cam scurt. Unii au avut ghinion cu războaiele, că s-au cam ținut lanț. Alții cu dictaturile, că nici de astea nu am dus lipsă. O parte au auzit din povești despre minunile aflate în lumea civilizată, cum umblă zvonul, și ce și-au zis: măcar pe lumea ailaltă să deschidem și noi ochii. Și mai sunt unii care atunci când erau în viață și aveau bani și timp să călătorească, n-au primit viză. ăștia-s cei mai nefericiți. Și-au dus viața privind peste gard. Când n-au mai suportat, au sărit pârleazul și au sfârșit secerăți de gloanțe sau înecați de ape. Ce să zic? Popor amărât, vieți netrăite, vise sugrumate de necazuri.

IONESCU: Bine, dar de ce eu? De ce cu mine?

MĂTUȘA: Ce voiai? Să ne legăm de vreun mohorât care nu se uită în jur? (*Mătușa îl privește atentă, oftează, ca atunci când ai de-a face cu un copil îndărătnic, trage aer și începe interogatoriul*): Tu de ce ai plecat de acasă?

IONESCU (*moale, nu prea vrea să răspundă, știind ce-l așteaptă*): Ne descurcam greu... aveam un copil... am plecat din țară ca să primesc, cum zice Ana, ceea ce merit pentru munca pe care o fac.

MĂTUȘA: Doar atât?

IONESCU (*laș, se apără*): Eu n-am vrut să plec. Mi-era bine acolo.

MĂTUȘA: Câteodată trebuie să ieși din vizuină ca să vezi lumina. Doar tu ne-ai învățat asta.

IONESCU: Eu? Când v-am spus asta?

MĂTUȘA: Tu ne-ai învățat să privim. (*Trage perdelele închise înaintea de Ana și îl invită să privească afară.*) Ce vezi?

Ionescu se întoarce cu spatele, acoperindu-și ochii.

MĂTUȘA: Nu fi copil. Ce vezi?

Ionescu se întoarce cu greu, la îndemmurile ei repetate, ca și când s-ar teme de ce se va petrece cu el când o să se uite pe fereastră.

IONESCU: Plouă. E întuneric și plouă mărunț.

MĂTUȘA: Uită-te mai atent.

IONESCU (*incomodat de insistența mătușii, turuie, încercând să scape*): Semafoare, culori, trafic, înghesuială, agenți la plimbare, fete de școală...

MĂTUȘA (*nemulțumită*): Privește mai bine. Ce vezi?

IONESCU: ... mulțime de oameni cu umbrele... în piață... se întorc de la serviciu, stau de vorbă între ei...

MĂTUȘA (*severă*): Ce văd ei? La ce se uită oamenii ăștia din piață?

IONESCU (*nesigur la început, își găsește greu cuvintele; apoi ele curg, alcătuiind imagini, într-un șuvoi care îi dă o stare de exaltare*)... oamenii privesc la turnuri de piatră... în care atârnă clopote mari...

MĂTUȘA: Bravo, în sfârșit.

IONESCU: ... iar deasupra lor e o cupolă aurită, boltită ca o caschetă de militar... cupola lucește în ploaie...

MĂTUȘA: Continuă, continuă...

IONESCU: ... mai văd statui înalte, murdare de găinaț, ridicate pe turnuri... statui susținute de brâuri de piatră... înlănțuite de mușchi din piatră veche, înverzită de vreme... mai văd încordare de piatră și îndrăzneală mai văd (*ușor-ușor, se inflamează*)... statuile parcă urcă spre cer, da...

MĂTUȘA: Așa, așa, mai departe. Spune ce vezi.

IONESCU: Văd frumusețe în jur, văd cum statuile zboară ușoare spre cer cu clopotele atârnate de gâtul lor ca niște coliere... văd gânduri mari materializate în piatră, și armonie... o, Doamne, e atâta armonie și frumusețe în jur, neînchipuită frumusețe care ne înconjoară... o văd limpede acum... frumusețea mă umple, nu mai încap în mine...

MĂTUȘA: Spune ce simți. Cum te simți văzând toate astea?

IONESCU (*uimit, privind-și corpul*): Mă întind, mă extind, mă umplu, mă umflu ...

MĂTUȘA: Așa, așa ... Zi înainte...

IONESCU: Simt cum brațele îmi cresc, tălpile picioarelor se lătesc, pieptul mi se bombează, oasele pârâie, extremitățile îmi trosnesc și se întind... frumusețea din jur îmi dă ghes... trupul meu a devenit neîncăpător pentru ea ...

MĂTUȘA: Crești, crești... E bine acum, ești din nou ca un copil...

IONESCU: Simt o bucurie imensă care se varsă în mine... O bucurie fără pereche mă inundă pe dinăuntru... statuile se înalță, fac piruete prin aer, piețele, picăturile de ploaie sunt lacrimi căzute din cer, acum văd, venite să facă lucrurile să strălucească... Și în timpul acesta mă umplu, mă umflu, ca un aluat...

MĂTUȘA: Se umflă ca un aluat... E bine, e iarăși copil... Crește pe dinăuntru...

IONESCU: Hainele trosnesc pe la încheieturi de atâta frumusețe, îmi rămân mici... Viața mea dinainte rămâne în urmă, neîncăpătoare și strâmtă acum... ca o haină ce mi-a rămas mică... Văd cu alți ochi... ca la începuturi... văd până departe, în adânc...

MĂTUȘA: Ce vezi acum?

IONESCU: Văd lucrurile ca la începuturi, curate, scârțâind de noi ce sunt, frumoase ca niște ouă de aur, rotindu-se în jurul meu...le pipăi cu limba, le gust, simt nevoia să le dau nume...

MĂTUȘA: Nu te opri. Dă nume lucrurilor, dacă simți nevoia s-o faci. (*Către valiză, ca și cum ar fi ascultată de acolo*) Trece prin faza cu numele, mai aveți răbdare puțin.

IONESCU (*aiurează*): Simt nevoia să-i spun ferestrei fereastră, scaunului scaun, mașinii de tuns iarbă mașină de tuns iarbă, să numesc sentimentele, să le pun nume munților, să denumesc apele, cascadele și izvoarele, animalele mării și creaturile aerului. Of, Doamne, câtă treabă e de făcut, câtă noutate în jur..., iar eu... eu sunt așa obosit.

MĂTUȘA: Numește lucrurile, dacă ai nevoie, nu te opri. (*Către cei din valiză, care se pare că și-au pierdut răbdarea și o trag de picioare pe mătușă.*) E obosit, aiurează. Acuși se oprește, nu mai rezistă. Puțină răbdare.

IONESCU: Ochii mi s-au mărit...

MĂTUȘA (*examinându-i irizii, ca la doctor*): S-au dilatat, așa e... se măresc continuu, vezi mai clar acum...

IONESCU: ... da, s-au mărit... sunt ca două mingi gonflabile care s-au lipit de pielea lucrurilor...

MĂTUȘA: Ce simți? Spune-mi ce simți.

IONESCU (*extenuat, înmuțat de efort*): Simt că nu mai am nevoie să numesc lucrurile... nu, nu... sunt lipit de ele, în sfârșit... le miros, le gust, nu mai am corp... sunt cufundat într-un acvariu uriaș, iar lucrurile înoată lent pe lângă mine, enorme, grave și blânde ca niște balene albastre... înoată... mă ating ușor cu pielea lor catifelată, mă dezmiardă ca pe un tovarăș al lor...

MĂTUȘA (*îl mângâie ca o bunică, ținându-i capul la pieptul ei*): Așa, liniștește-te. Închide ochii și bucură-te în voie de frumusețea lor tainică.

IONESCU: Mă bucur... mă bucur... mă las în voia lor.. le ascult muzica... o cântă în adânc... Buuu-Buuu (*Ionescu scoate sunete grave și lungi, asemănătoare cu cele ale balenelor*), se rotesc în jurul meu ca niște balene albastre... grațioase și grave (*închide ochii*).

MĂTUȘA: Șșșt... înoată cu ele, nu te teme. Cufundă-te împreună cu ele.

Din valiză apar mâini care o trag tare de data asta pe mătușă de picioare.

MĂTUȘA (*către cei din valiză*): Șșt, nu e momentul. Lăsați-mă în pace. Aveți răbdare.

Mâinile din valiză nu se lasă și continuă să o tragă de picioare și să-i întindă mătușii o listă scrisă pe o foaie de ziar sau chiar pe hârtie de ambalaj. Mătușa nu prea vrea să ia lista, dar n-are de ales. În timpul acesta Ionescu doarme dus, eventual sforăie mulțumit.

MĂTUȘA: Bine, bine. Puteați să-l fi lăsat să se odihnească un pic, bietul de el. Nu vedeți cât e de obosit?

Cei din valiză protestează, se agită, o înnebunesc pe mătușă care dă din picioare să scape de mâinile care o apucă de jos.

MĂTUȘA: Ok, ok, îl trezesc. Potoliți-vă. (*Râde*). Doar știți că mă gâdil, nesuferiților.

Mătușa îl bate pe umăr, El se trezește aiurit, amețit. Îi e greu să-și dea seama de ce i s-a întâmplat.

Apoi își amintește de valiză și de situația încurcată în care se află și se ridică în capul oaselor.

IONESCU (*amărât, depășit de situație*): Of, Doamne, ce o să mă fac?

MĂTUȘA: Să te bucuri de viață. Nu-ți face griji pentru noi. Tu deschide bine ochii, cât ești tânăr și în putere. Am văzut eu o mulțime de puicuțe în oraș care abia așteaptă să le dai bună ziua. Numai că pe aici prin străinătăți e mai greu să distingi între o fufă care doarme sub poduri și o studentă la arte. Se îmbracă la fel. Gagicile astea sunt ca un Kinder cu surprize: nu știi ce e dedesubt până nu dai la o parte învelișul.

IONESCU: Mătușă, sunt căsătorit.

MĂTUȘA (*netulburată*): Cu cine nu trebuie. Crezi că dacă te-ai legat de bosumflată s-a isprăvit lumea? Și apoi femeia, deși strâmbă din nas și stucește ca măța, e bucuroasă să afle că are un cocoș care dovedește și alte surate. Asta arată că e viril. (*Mătușa face cu ochiul.*)

IONESCU: Nu mă înțelegi, mătușă. Nimeni nu mă înțelege. Nu mi-e mie gândul la asta. Și n-o cunoști pe Ana. Ar fi în stare să mă sfâșie și pentru mai puțin.

MĂTUȘA: Ești moale, băiete. Primitor, cu suflet mare, dar moale. Nu faci de erou.

IONESCU: Dar nu sunt și nici nu vreau să fiu un erou.

MĂTUȘA: În felul tău fistichiu poate că ești. Un soi de Ulise contemporan care bate lumea cu pasul, cărându-i cu el în valiză pe cetățenii Ithacăi cu gândul să le arate frumusețile lumii pe care n-au avut ocazia să le cunoască câtă vreme au stat izolați pe insula lor.

IONESCU: Ce îndrugi tu acolo, mătușă? Ce-i vocabularul ăsta la dumneata?

MĂTUȘA: Spun și eu ce am citit. Pe când trăiam, nu aveam vreme să deschid cartea. Mereu cu plozii în brațe și cu foame în gât. Dar acum, de când viețuiesc în valiza asta laolaltă cu cărtoaiele pe care le porți după tine, mi-au mai căzut și mie ochii pe foi. Habar n-aveam că scrie lucruri așa interesante în ele. (*Îi întinde hârtia cu lista primită din valiză.*) Uite, ia.

IONESCU: Ce-i asta? (*Realizând ce este, excedat*): Iar? Nuuu.

MĂTUȘA: Știu, sunt nesuferiți, insistenți, dar n-am ce le face. (*Arătând spre hârtie*): Ai lista aici. Sper că le înțelegi scrisul. Unchi-tu Albert vrea un lanț de bicicletă. Zice că i-e dor să dea o tură orașului și că ăla vechiu' i s-a stricat. Mai zice că ți-a scris asta într-un bilet pe care ți l-a lăsat ieri în buzunar la sacou.

IONESCU: I-am spus de sute de ori că nu mai suport să găsesc bilețele prin buzunare.

MĂTUȘA (*fără să-i dea multă atenție, privind lista*): ...șta Floarea te roagă pentru o eșarfă violet care să i se potrivească la rochie... polonezii vor, bineînțeles, votcă poloneză... nenea Vasile cere gumă de mestecat..., vezi tu aici ce vrea fiecare. Iar gemenii Grama, ăia doi cu urechile străvezii ca niște aripi de fluturi, îți cer palete de ping-pong. Vor să iasă în parc, cât ești tu plecat la serviciu. (*Îi dă lista lui Ionescu; mândră*) În ce mă privește, eu nu-ți cer nimic.

IONESCU: Cum așa?

MĂTUȘA: Mi-am petrecut ieri o jumătate de zi într-un magazin de pantofi. Am probat o mulțime. (*Ghidușă*) Știi că asta e moartea mea.

IONESCU (*îngrijorat*): Ar fi cazul să te potolești. O să te prindă.

MĂTUȘA (*satisfăcută de ce a făcut*): N-ai tu grijă. Cine crezi că o să bage la zdup o arătare ca mine?

IONESCU: Du-te, mătușă. Îmi pleznește capul.

MĂTUȘA: Mă duc, mă duc.

IONESCU: Acum, că ați dat năvală, or să apară iar inspectorii locativi să vadă câți locuim în apartament. Vecinii, deranjați de zgomotele și de tropăiala voastră, or să facă reclamații la primărie, ca de fiecare dată.

MĂTUȘA: Păcat. Îmi plăcea mirosul cafelei de aici, dimineața, pe la taverne. Și mă înnebunesc după pantofii muierilor.

IONESCU: Pleacă, mătușă, și lasă-mă.

MĂTUȘA: Plec, nepoate. Am dispărut. Și nu te mai amărî atât. Faci treabă bună, s-o știi de la mine.

Mătușa sare sprintenă în valiză, Ionescu se apropie prudent, închide capacul cu grijă, verifică încuietoarea, apoi ridică valiza fără probleme și iese cu ea privind în jur.

Tabloul II

Scena I

Corul cetățenilor vinezi indignați

PRIMUL CETĂȚEAN: Nu se mai poate!

AL DOILEA CETĂȚEAN: E inadmisibil!

AL TREILEA CETĂȚEAN: De nesuportat!

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Trebuie luate măsuri. Măsuri drastice și imediate.

PRIMUL CETĂȚEAN: Măsuri fără precedent. Neîntârziate! Nemaîntâlnite!

TOȚI: Măsuri! Măsuri! Trebuie urgent luate măsuri.

SONG

*(poate fi executat ca o bucată de muzică clasică, eventual vals,
ca să amintească de Viena, dar și în ritm de hip-hop, spre exemplu)*

COR: Ne respiră aerul, ne calcă iarba, ne miros florile, ne admiră monumentele,

Se scaldă în apele noastre, se bronzează la soarele nostru vienez.

Cum se poate așa ceva? E aerul nostru vienez! E iarba noastră vieneză! Sunt florile noastre vienez!

Ne năpădesc cu nostalgiile lor, cu amintirile lor, cu bunicii, mătușile, unchii și străbunicii lor preschimbați demult, acolo în țară la ei, în pământ respectabil de flori,

Ne invadează intimitatea, ne cântă cântecele, ne leagă copii, ne șterg la cur babele,

Ne visează visele, ne iubesc femeile, ne schimbă amintirile, ne umplu aerul de închipuiri.

Refren: Cine sunt ei? Sunt venetici! Străini! Emigranți! Nedorți!

Ne imită obiceiurile, apoi le preschimbă în așa hal încât devin ale lor,

Ne învață limba așa de bine încât copiii noștri învață de la ei să vorbească,

Se îmbolnăvesc de bolile noastre și pretind apoi că sunt ale lor,

Cu fiecare zi care trece sunt așa de tare asemenea nouă încât am ajuns să ne temem că noi suntem ei.

Refren: Cine sunt ei? Sunt venetici. Străini. Emigranți. Nedorți.

Dacă nu îi oprim, n-o să mai știm care-s ai lor și care ai noștri.

Încetați! Încetați! Încetați!

Munciți cât vreți, dacă trebuie să vă câștigați existența, dar încetați să visați, să admirați, să priviți, să vă uluiți, să vă închipuiți.

Încetați! Chiar acum! Încetați!

Scena II

Ionescu, funcționarul locativ, apoi și soția lui Ionescu. Ionescu, vădit intimidat de prezența funcționarului, îl urmărește spășit pe acesta făcând măsurători în apartament.

Când funcționarul e cu spatele la valiză, cei dinăuntru ridică ușor capacul, scot capul sau ies pe jumătate, spre disperarea lui Ionescu, care le face semne să se ascundă. Jocul acesta continuă pe toată scena, creând suspans și efect comic.

FUNCȚIONARUL (*măsurând cu pasul, adulmecând aerul în toate colțurile, făcând fotografii, verificând măsurătorile cu planul casei în mână; la subraț are un dosar*): Va-să-zică bun. Acesta e apartamentul. De când locuiți aici?

IONESCU: De... o lună și jumătate. M-am mutat cu familia. Eu, soția mea, Ana și copilul nostru cel mic. E abia un prunc, n-a învățat să vorbească.

FUNCȚIONARUL (*socotind pe degete*): Deci trei persoane cu totul. Interesant. Și înainte unde ați locuit?

IONESCU (*arătând dosarul*): Aveți acolo actele de ședere pe unde am stat.

FUNCȚIONARUL (*examinând actele*): Paris, Londra, Madrid, Lyon, Geneva, Lisabona, Florența...

IONESCU (*parcă scuzându-se*): Da... Am fost în multe locuri. Locuri minunate. Locuri istorice. Patrimoniul de frumusețe al lumii, nu-i așa, domnule funcționar? Eu sunt sensibil la frumusețe, vă mărturisesc.

FUNCȚIONARUL: Și asta în doar câțiva ani. Văd că nicăieri n-ați stat mai mult de ...(*citește hârtiile*) patru luni, cea mai lungă ședere. (*Plescăie din buze*) Ciudat, ciudat.

IONESCU: Așa e. Pare ciudat, dar... nouă... mie îmi place să călătoresc...să văd locuri noi, să cunosc oameni...

FUNCȚIONARUL: Vecinii vorbesc despre dumneavoastră ca despre un om prietenos, corect, politicos, suspect de politicos chiar...

IONESCU: Ce să fac? Așa am fost educat. Să dau bună ziua când întâlnesc pe cineva... să îl întreb dacă are nevoie de ajutor ...să ridic de jos hârtia aruncată de altul...să trec strada împreună cu un vârstnic...

FUNCȚIONARUL: Da, da, da. Ciudată și aplecarea dumneavoastră pentru problemele altora. Scrie în dosar, într-adevăr.

În timpul dialogului lor, doi-trei din cei care locuiesc în valiză pot ieși tiptil, curioși, ca să vadă ce fac Ionescu și funcționarul. Ionescu trebuie să-i vadă pe cei din valiză și să încerce să le contracareze mișcărilor. Funcționarul îi simte din când în când. Cei din valiză pot fi oricât de obraznici. Pot să-l gâdile pe funcționar, să-i încurce foile, să-i pună coarne, să-i sufle în ureche. Joc mut. Când funcționarul se deplasează prin încăpere, ei pot să-l urmeze, maimuțărindu-l, enerovându-l.

IONESCU (*pierdut*): În do-do-dosar? Deja? Ce fel de dosar? Există un dosar... al nostru... al meu?

FUNCȚIONARUL: Dar ce vă închipuiți? Sunteți acum în lumea civilizată. Avem reclamații (*le arată*). De la vecini. Se plâng că liniștea le e tulburată de cei care locuiesc în apartament.

IONESCU: Re-reclamații? Cu privire la n-noi? Nu se poate.

FUNCȚIONARUL (*ca un detectiv*): Din apartamentul acesta se aud pași. Chiar și când nu sunteți acasă, am verificat.

IONESCU: Dar noi nu pășim. Noi nu facem zgomot. Soția mea ce mai pășește, când face treabă prin casă. Eu nu pășesc mai deloc. Unde m-aș duce? Cum vin, îmi iau papucii și mă așez cât mai repede pe canapea sau în pat. Noi suntem chiar foarte tăcuți, vă asigur, ciudat de tăcuți. Iar copilul doarme noaptea, nu plânge în somn, nu urlă după suzetă. E un copil educat, un copil european, soția mea a avut mare grijă de asta.

FUNCȚIONARUL (*neîncrezător*): Și totuși se aud. Pași, mobile mutate în plină noapte, tropăituri de copii care bat mingea, joacă ping-pong, trompete, conversații în poloneză, scrie aici (*citește din reclamații*), chiar și claxoane de bicicletă.

IONESCU (*ștergându-se cu batista, pierdut*): Imposibil. Eu dorm buștean, iar copilul nu a învățat încă să meargă. Poate pisica să mai pășească. Da, da, îmi aduc aminte acum, își mai muta farfuriuara cu mâncare prin casă dintr-un loc în altul. Știți, o vreme am ținut o pisică. Dar am dat-o în cele din urmă. Era cam zgomotoasă, ne-am gândit la vecini.

FUNCȚIONARUL (*suspicios, îl examinează*): Fără îndoială, sunteți un caz.

IONESCU (*neagă, transpiră, temându-se să nu fie deconspirat*): Nicidecum, nicidecum.

FUNCȚIONARUL: Sunteți sigur că aici locuiesc doar trei persoane?

IONESCU: Dar cum altfel, domnule funcționar locativ? Eu, soția mea Ana și copilul nostru cel mic. Trei cu totul. Poate... câteodată... cine știe... să mai treacă vreun prieten, ocazional... dar asta se întâmplă rar, să zicem de sărbători...

FUNCȚIONARUL (*ascultă atent*): Nimic suspect, într-adevăr. (*Face câțiva pași, aparent dezinteresat, apoi se întoarce brusc în loc, gata să cadă în nas, ca și cum ar vrea să surprindă pe cineva care stă ascuns în spatele lui; cei din valiză, în spate, aceeași mișcare*): Interesant. Sunteți un caz interesant.

IONESCU: Deloc. Eu duc o existență mai degrabă banală. Casă, serviciu, casă. Mă plimb pe străzi, nu neg. Dar nu beau, nu petrec vremea prin baruri, ies cu soția și cu copilul în cărucior, în week-end... admirăm priveliștea, atâta tot... nu merit ca autoritățile orașului să se intereseze de mine...

FUNCȚIONARUL: Asta urmează să stabilim. Există limite. Există reguli ce trebuie respectate. Noi, aici, nu ne jucăm cu regulile, domnule Ionescu. (*Cei din valiză tocmai ce au sărit în valiză și au trântit capacul după ei. Funcționarul aude zgomotul și se uită mai atent la valiza așezată pe jos.*)

IONESCU (*prudent*): E valiza mea. Valiza de călătorie.

FUNCȚIONARUL: Înțeleg. Pentru moment, e destul. Voi înainta un raport cu privire la situația dumneavoastră.

IONESCU (*speriat, bâlbâindu-se*): Un ra-ra-raport? E nevoie? Despre ce si-si-situație vorbiți?

FUNCȚIONARUL: Nu putem să nu dăm curs reclamațiilor, odată ce ele au fost întocmite.

IONESCU (*în timp ce îl conduce spre ieșire pe funcționar*): De-desigur, de-desigur. Noi respectăm decizia autorităților, dar vă a-asigur că reclamațiile sunt neîntemeiate. Noi nu deranjăm pe nimeni, așa am fost educați. Ca existența noastră să nu supere prea ta-tare. Să ne petrecem viața tăcuți, discret, într-un co-colt. Să nu ieșim în evidență. Țin minte cum ne pre-preda la școală toate astea când eram micuți, domnule funcționar. Iar noi învățam foarte re-pepede.

Funcționarul, în drum spre ieșire, trece pe lângă valiză. Dinăuntru iese un picior și îi pune piedică.

Funcționarul se împiedică, gata să cadă. Îl salvează Ionescu, prinzându-l în brațe.

IONESCU: Ușor, domnule funcționar, v-am prins eu. Stabilitatea dumneavoastră a-a-administrativă n-a fost pusă nici un moment în pe-pericol.

Funcționarul se uită în jur, deranjat.

IONESCU: Nu vă faceți probleme, domnule funcționar, doar eu v-am văzut când v-ați împiedicat.

FUNCȚIONARUL (*nervos*): La revedere, domnule Ionescu. Ne mai întâlnim noi.

IONESCU: Cu bine, și aveți grijă. Orașul are nevoie de funcționari ca-ca-ca dumneavoastră.

Funcționarul iese.

Scena III

Ionescu singur, apoi mătușa, ieșind din valiză.

IONESCU (*amărât*): S-a sfârșit. Gata. În două zile se întoarce cu decizia de evacuare și va trebui să ne luăm tălpășița. Vom fi iarăși pe drumuri.

MĂTUȘA (*ieșind din valiză, pufăie din pipă*): A plecat scrobitul ăla? Ducă-se dracului cu aritmetica lui.

IONESCU: Unde mă mai pot duce? Dacă veți fi mereu pe urmele mele, voi fi alungat de peste tot.

MĂTUȘA: Nu știu cum poți să-i suportți pe inspectorii ăștia. N-ai văzut ce mutră de pește avea? Unul ca ăsta merita un șut în cur.

IONESCU (*căinându-se*): Of, Doamne, am trăit cum am putut, cum am fost învățat. Viețuiam în mica mea lume cenușie, cu capul în pământ, umilit, orb, surd la ce se întâmpla în jurul meu; astupându-mi urechile, amânându-mi nevoile, punându-mi ochelari de cal, mințindu-mă singur. Ca să nu văd mizeria, m-am închis în mine. Ca să rezist la minciună și umilință, m-am îndopat cu isprăvile eroilor clasici. Ca să mă păstrez om, m-am întors pe dos ca un cojoc, cu lăuntru afară și exteriorul pe dinăuntru. M-am antrenat să nu simt, să nu pricep, ca să nu sufăr prea mult. Ca o cârțiță, ca un liliac, ca un orbete, m-am cufundat în întuneric din proprie voință, convins că fericirea nu era pentru mine. Mă născusem de partea greșită a zidului. Nu trăiam, săvârșeam un suicid programat.

MĂTUȘA (*netulburată, trăgând din pipă*): Ai stat cu nasul în cărți și ai rumegat vise, băiete, asta ai făcut, ipocritule, fericitule.

IONESCU: Am visat ani la rând că trăiesc și am refuzat să trăiesc, ca să pot visa în liniște.

MĂTUȘA: Felicitări. Ai devenit campion la răsucit lucrurile. Lumea s-a chircit în stomacul tău toată, iar mațele tale sunt acum autostrăzile lumii.

IONESCU: Ce aveam de așteptat? Existența mea era sălcie și fără rost, nu aveam ce spera. Am ucis viitorul, convins că deznădejdea era hrana mea naturală...

MĂTUȘA: Te răsfățai.

IONESCU: ... și, în loc de catastrofa finală, după ce am ținut ochii strânși în fața urâtului, hotărât să rezist, brusc am descoperit frumusețea.

MĂTUȘA: Norocosule.

IONESCU: Oh, cum m-am simțit eu atunci! A fost ca o ploaie de vară ce mi-a răcorit sufletul. Ce surpriză fantastică! Îl prinsesem pe Dumnezeu de un picior. Izbutisem marea evadare. Pe ușa din dos. Dându-mi drumul pe tobogan, hotărât să dispar în haznaua istoriei, fusesem azvârlit în înalt. Săream într-un picior de fericire, chiuiam, strigam ca un copil ce se îmbată de soare. Țipam de încântare.

MĂTUȘA: Ai făcut în scaldătoare când erai mic, ascultă la mine.

IONESCU: ... bineînțeles, mă bucuram în cea mai desăvâșită liniște. Din precauție, ca să nu afle nimeni despre isprava mea și să râvnească la fericirea mea absolută, mi-am pus lacăt la gură. Îmi eram suficient. Rotund ca o minge. Și plănuisem, naivul de mine, să trăiesc așa până la capătul vieții.

MĂTUȘA: Până la capătul lumii. Până la capătul gândurilor, până dincolo de marginea care le înghite pe toate ca o cascadă.

IONESCU: Așa de tare mă umflasem, în urma reușitei mele secrete, că simțeam cum stau să pleznească legăturile mele cu lumea. Eram gata să mă desprind, ca un balon cu aer cald, ca o rachetă cu motoarele pornite, gata de lansare spre stele.

MĂTUȘA: Ai descoperit frumusețea, de ce te plângi? Ai suferit un pic, e adevărat, ai renunțat la micile bucurii ale vieții, ți-ai pus costumul lui Oarecare, ți-ai lipit pe frunte eticheta de Nimeni, toate astea ca să-ți maschezi reușita. Marea ispravă: descoperirea strălucirii lăuntrice. Norocosule, căcăciosule! Aveai ceva prețios de ascuns.

IONESCU: Apoi, zidurile micii mele lumi cenușii au căzut pe neașteptate și am fost împins să călătoresc. Nevasta, nevoile, copilul care urla după un viitor, m-au făcut să părăsesc cuibul unde cunoscusem fericirea anonimă.

MĂTUȘA: Ai ieșit în lume, singuraticule. Ai ieșit la lumină. Mulțumește vieții că ai parte să călătorești, să inhalezi frumusețea la care altădată visai cu fruntea lipită de gratii.

IONESCU: Și ce descopăr acum, când în sfârșit pot să mă bucur în voie? Că fiecare lume nouă e un exil, că fiecare Columb e un refugiat?

MĂTUȘA: Fiecare libertate câștigată lasă o închisoare în urmă, nu uita asta.

IONESCU: Odată ce am câștigat libertatea, mi-am pierdut patria și am devenit un nomad.

MĂTUȘA: Visele tale, rumegate atâția ani, te fac să umbli de colo-colo, prefăcutule, fericitul. Hoinărești pe urmele închipuirilor tale, ele își cer tributul acum. Ești arheologul propriilor născociri, ce-ți puteai dori mai mult?

IONESCU: Nicăieri nu va fi ca acasă. Mă simțeam bine, cumva, în mica mea lume cenușie.

MĂTUȘA (*nemiloasă, precisă*): Lumea pe care o urai din răspuțeri, îți amintesc. Asta o uiți, o dai la spate, faptul că ani de zile te simțea ca un cadavru viu ce se târăște pe pământ cu gândul la moartea fără glorie ce-l așteaptă la capătul unei existențe lipsite de rost.

IONESCU: Uram, într-adevăr, lumea asta a mea. O uram din tot sufletul.

MĂTUȘA: Ura asta avea și avantaje. Nu cunoșteați îndoiala. Te păstrai întreg. Ca o nucă. Întreg și inexpugnabil.

IONESCU: Dar cel puțin în lumea mea cenușie și mică aveam liniște și siguranța zilei de mâine.

MĂTUȘA: Liniștea era pacea mormântului. Unica certitudine era că ziua ce vine va fi identică cu cea care a trecut, aliniindu-se unui nesfârșit număr șir de zile anonime, trăite cu capul plecat și cu gustul sălcii al inutilității pe limbă.

IONESCU: Am obosit de atâta hălăduit. Simt nevoia să mă odihnesc. Iar frumusețea asta din jur, ce rost are ea dacă o văd numai eu?

MĂTUȘA: Și noi, nepoate? Nu uita că mai suntem și noi pe aici.

IONESCU (*excedat*): În definitiv, voi cine sunteți? O adunătură de spectre, o mână de rătăciți, pierduți printre roțile istoriei, un pumn de rumeguș al vremurilor, șpan, pleavă, resturi de existențe neîmplinite. Niște biete închipuiri care locuiesc înghesuite în mintea mea obosită.

MĂTUȘA: Nepoate, te ia gura pe dinainte și spui prostii. Nu uita că cei din valiză te aud.

IONESCU (*la capătul puterilor, spre valiza deschisă, lamentându-se*): Lăsați-mă în pace, din suflet vă rog. Coborâți din vagoane. Căutați-vă alt vehicul de călătorie. Iertați-mi neputința, iertați-mă dacă v-am jignit cu ceva. Oboseala din mine e vinovată. Părăsiți gloaba, înainte să vă lase în drum.

Pe scenă cad, aruncate din valiză, o mulțime de obiecte, ca dintr-o fântână arteziană.

La început, câte unul, apoi, gradat, tot mai multe, sfârșind într-o ploaie de obiecte ce acoperă scena și pe Ionescu. În general sunt vechituri, fotografii de familie, articole de îmbrăcăminte sau încălțări ale celor ce locuiesc în valiză, mingi de ping-pong, batiste, claxoane de bicicletă, scrisori de admirație trimise către Ionescu pentru efortul lui, ba chiar și un avion de hârtie făcut, evident, de o mână de copil. Ionescu, la început, crede că ele sunt semnul iritării celor din valiză. Apoi culege de pe jos scrisorile și le citește, vede fotografiile semnate cu autograf și cu dedicații pentru el și înțelege. La final, Ionescu plânge de fericire, adunând obiectele la piept, încercând să le cuprindă pe toate, să le vâre în el și cerând iertare personajelor invizibile care i-au trimis aceste mesaje de recunoștință.

IONESCU (*după ce cade primul obiect*): Ce-i asta? Ce se întâmplă? Aruncă în mine?

MĂTUȘA (*netulburată, ridicând obiectul și citind ceva scris pe el, eventual pe talpa unui pantof*): E un mesaj. Pentru tine, bănuiesc.

IONESCU (*bănuitor, nu se apropie*): Pentru mine? Ce vrea? E un atentat? Ca să mă pedepsească pentru că nu mai pot? Să se răzbune pe mine că mă lasă spinarea?

Cade încă un obiect, poate două. Ionescu se ferește, speriat ca de bombe, acoperindu-și capul.

IONESCU (*mai alarmat*): Uite, altul. Și încă unul dincolo. Nu încetează să arunce.

MĂTUȘA (*caldă*): Tare ești prost, măi nepoate.

IONESCU (*plângăcios*): Vorbește-le tu, mătușă. Explică-le frumos, pe limba lor, că nu le vreau răul. Pur și simplu sunt la capătul puterilor și am nevoie de o pauză, de un moment de respiro, de o gură de aer. Până și eu pot obosi.

MĂTUȘA (*amuzată*): Vorbește-le tu. Sunt gata să te asculte, nepoate.

Continuă să cadă obiecte, mai grele, mai ușoare. Ionescu, într-un târziu, îndrăznește să atingă unul dintre ele, să zicem o scrisoare scrisă pe o foaie de ziar sau câteva vorbe scrise cu ruj pe o batistă. Citește mesajul.

IONESCU (*tulburat*): E pentru mine, mătușă.

MĂTUȘA (*ironică*): Ia citește ce scrie, nepoate.

IONESCU (*uluit*): „Mulțumesc”, asta scrie, mătușă. Îmi mulțumește pentru găzduire și îngăduință. Semnează verișoara Adriana.

MĂTUȘA: Ce spui, nepoate? Parcă ziceai că te înjură.

IONESCU: Uite alta. Zice aici că datorită mie a avut parte să-și plimbe oasele în libertate. E nenea Vasile.

MĂTUȘA: Ia auzi, băiete. Să-ți fie de bine.

Ionescu, din ce în ce mai mișcat și entuziasmat de ce citește, aleargă prin scenă de colo-colo, descifrând mesajele cu voce tare.

IONESCU: Și aici! Și dincolo, și dincoace, toate sunt pentru mine, mătușă. Tanti Marioara, cu copii și soțul îmi urează noroc, țața Veronica și vecinii de pe palier se roagă pentru mine seară de seară... Cineva scrie că mi-e recunoscător pentru că mi-am irosit timpul cu o mârțoagă bătrână ca unchiul Albert, e scrisul lui, mătușă, îl recunosc... Doamne... Îmi mulțumesc și mă roagă să-i iert pentru neajunsul de a-mi fi făcut viața amară. Doamne, mătușă, sunt fericit. Am putut să ajut atâția oameni. (*Sare de colo-colo, citind mesaje, cântând, chiuind*). Nu voi, ci eu vă mulțumesc, nevăzuții mei prieteni, amici, rude, dușmani, vecini, necunoscuți. Vă cer iertare că am fost meschin și egoist, că v-am reproșat că v-ați ținut scai de mine. Mă simt onorat să vă însoțesc în călătorie. (*Mătușii*). Îmi cresc puterile când văd că atâtea suflete chinuite m-au ales pe mine drept ghid. (*Celor din valiză*). Eu vă sunt recunoscător, năpăstuiților. Eu vă rămân dator, oropsiților, ghinioniștilor, invizibililor. Mătușă, de azi înainte nu mai sunt obosit. Nu

voi mai fi niciodată. Pornesc bucuros, oricât de lung și de anevoios va fi drumul, oricâte pericole și dezamăgiri mă așteaptă la capătul lui. Drumul e casa mea, de aici înainte. Cu atâta popor însetat de hoinăreală în bagaj, mă voi simți acasă oriunde. Prind aripi. Osteneala se ridică de pe umerii mei. De azi, lumea e patria mea! Să pornim fericiți în exil, cu ochii larg deschiși ca să pătrundă lumina prin ei. Cu sufletele pregătite, ca niște cămări goale ce așteaptă să fie umplute. La drum, tovarășii mei năpăstuiți.

*Pe întregul monolog, peste Ionescu plouă cu mici obiecte, scrisorele, desene pe bucățele de ziar, batiste, ciorapi și poșete, într-o cascadă a recunoștinței care tinde să îl acopere, ca o zăpadă.
Ionescu sare, cântă, chiuie, se tăvăleşte prin grămada de obiecte.*

Tabloul III

Scena I

Ionescu călătorește prin Europa, cu valiza în mână. Sau poate fi un cufăr uriaș care își mărește dimensiunile pe măsură ce Ionescu trece prin cât mai multe locuri. Cufărul poate fi purtat în spinare, iar din el pot ieși capete, membre, sau pot fi proiectate chipuri de oameni din toate epocile, avizi să privească. Se pot folosi proiecții cu imagini din diverse orașe europene.

Când Ionescu se hotărăște să se oprească undeva, este întâmpinat de un grup de cetățeni indignați, care îi barează drumul spre orașul lor.

Scena II

CETĂȚENII INDIGNAȚI: Mai departe! Mai departe! Aici nu aveți ce căuta. Toate locurile au fost ocupate. Toate slujbele sunt date deja.

Ionescu pleacă mai departe, cu cufărul în spate, apoi vine iar către ei, același joc.

CORUL CETĂȚENILOR INDIGNAȚI (poate fi cântat, rostit în mai multe limbi; neapărat în spaniolă, engleză și italiană):

Se bronzează la soarele nostru, respiră aerul bunicilor noștri, ne miros florile,

Cresc mai repede decât noi, învață mai iute la școală, aleargă mai repede la concursurile vieții,

N-ați văzut ce bronzați sunt, ce nări mari au, cum adulmecă și cum inhalează văzduhul?

Ce piepturi uriașe au și ce femei arătoase? Sunt mai înalți, mai puternici, mai flămânzi decât noi. Sunt niște barbari.

Dacă nu-i oprim vom fi pierduți,

vom învăța de la ei limbi străine, vom mânca mâncărurile gătite de ei, sunt mai gustoase ce vrei?,

Vom crede că ei suntem noi. Și atunci? Și atunci noi... noi cine vom fi?

Cetățenii vorbesc între ei, pe șoptite, cu ochii la Ionescu.

PRIMUL CETĂȚEAN: Ați auzit? Turnul din Pisa s-a năruit. S-au holbat la el în asemenea hal, încât în cele din urmă s-a prăbușit.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Ați auzit? Turnul Eiffel nu mai strălucește în soare. De cât l-au fixat cu privirea. Sunt nesătui. Iau luciul obiectelor, parcă au șmirghel în privirile lor hămesite.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Strică poleiala monumentelor înălțate de strămoși într-o mie de ani de eforturi. Ei sunt de vină pentru ruina civilizației occidentale.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Se proțâpesc în fața minunilor noastre, cască ochii la ele și le fură toată lumina.

PRIMUL CETĂȚEAN: Le știrbesc aura. Le șterpelesc strălucirea, le mătuiesc.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Și le imprimă în suflet și pleacă cu ele acasă. După ce au trecut ei, vizitatorii, lucrurile sunt parcă mâncate de carii, parcă au trecut peste ele milenii și un număr nesfârșit de anotimpuri.

PRIMUL CETĂȚEAN: Big Ben-ul și-a înțepenit limbile, nu mai arată ora exactă. Arcul de Triumf e căzut pe o rână.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Invazia e în toi. Trebuie opriți.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Cu orice preț.

PRIMUL CETĂȚEAN: Să lăsăm la o parte educația primită și scrupulele care ne împiedică să ne apărăm. Patria este în pericol. Valorile noastre sunt însușite de alții. Să punem dop acestei invazii.

AL DOILEA CETĂȚEAN: La dracu' cu *politically correctness*.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Să-i aruncăm peste ziduri.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Cât mai e timp.

Scena III

Toate personajele din această scenă sunt invizibile. Sunt cei din valiza lui Ionescu.

Noi îi putem doar auzi. Sau vedea, eventual, printr-un efect de umbre chinezești, cu contururi enorme. Sau, dacă e posibil tehnic, personajele pot rămâne invizibile, iar noi putem urmări obiectele mânuite de personaje cum se mișcă prin aer. Desigur, decizia finală revine regizorului. Inițial, auzim zgomot de scaune trase pe podea, accese de tuse, cineva își suflă nasul în batistă, ca și cum o mulțime de oameni se așează la o ședință.

GLASUL MĂTUȘII: Ne-am adunat astăzi pentru... (*răstită, și-a pierdut răbdarea*): nene Vasile, ia-ți mâna de pe fundul meu.

GLASUL LUI NENEA VASILE (*prefăcut*): Cine? Eu? Îmi căutam locul... pardon... (*zgomot de scaune, chicotit*).

GLASUL MĂTUȘII: Da, da... Îți căutai locul... Ne-am adunat așadar pentru...

Cineva își suflă puternic nasul în batistă, acoperind-o pe mătușă.

GLASUL MĂTUȘII (*dojenitoare*): Silvia... iar ești răcită?

GLASUL SILVIEI (*vorbește pe nas, asemenea cuiva care are guturai*): Iertați-mă, doamnă, dar nu vedeți în ce curent stăm? Ferestrele deschise mereu, zilnic pe drumuri...

GLASUL MĂTUȘII (*aspră*): Nu v-a obligat nimeni să porniți în călătorie. (*Revenind la un ton cooperant*). Chiar despre asta vreau să vorbim, dragii mei. De asta ne-am adunat astăzi aici. Ca să vorbim despre călătorie și despre gazda noastră, Ionescu, cel care ne duce în spate cu atâta ...

GLASUL LUI NENEA VASILE: Eu care ziceam că, odată ajuns în Occident, o să-și cumpere o mașină tare. Țista era visul meu. O decapotabilă. Iar el... (*trage un părț sonor*) călătorește ca țărani cu transportul în comun.

GLASUL MĂTUȘII: Nene Vasile, te rog să te abții de la măgării. Te dau afară din sală.

GLASUL LUI NENEA VASILE: Pardon, nu reușesc să mă țin. Bătrânețea. (*Râde, convins că a făcut o glumă bună*).

GLASUL SILVIEI (*pârâcioasă*): Și pe mine mă pipăie, doamnă. Și tot așa zice, că nu se poate abține. (*Indignată*). E scandalos că suntem nevoiți să călătorim cu indivizi ca el!

GLASUL LUI NENEA VASILE (*Silviei, libidinos*): Bucățică.

GLASUL SILVIEI: Bătrân libidinos!

GLASUL LUI NENEA VASILE: Nu pot să-mi țin mâinile departe de tine, frumusețe.

GLASUL SILVIEI: Îl auziți, doamnă?

Se aud zgomote de scaune, ca și cum cei doi s-ar angaja într-un conflict și

Silvia îl pocnește cu poșeta. Ceilalți îi despart cu greu.

GLASUL MĂTUȘII: Gata, gata, potoliți-vă! Nene Vasile! Silvia, lasă poșeta. Toată lumea, treceți la locurile voastre.

Silvia strănută furioasă, zgomot de scaune, chicotit, râsete, injurături.

GLASUL MĂTUȘII: Ne-am adunat ca să discutăm serios situația în care se găsește Ionescu. Și mai precis, felul în care am putea noi să îl ajutăm. (*Zgomot de mingi de ping-pong căzute pe jos, hârjoneală de copii care se încaieră; mătușa urlă*): Gemenii Grama, ieșiți afară. Acum! (*Se aud pașii copiilor care ies în fugă, uși trântite*). Cine i-a lăsat și pe ăștia înăuntru? (*Bombăne*) Needucați, răsfățați...

GLASUL UNCHIULUI ALBERT (*pedant, de modă veche*): Eu, cum ajung într-un loc nou, dau o tură oraşului. Cu bicicleta. E tare frumos. Nu se termină niciodată, oricât ai da roată. (*Mătuşii*) Draga mea, să nu uiți să-i mulțumești pentru lanț lui Ionescu.

GLASUL MĂTUȘII: Desigur, unchiule Albert. N-o să uit. Măcar dumneata ești mulțumit.

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Oh, aş putea să mă învârt o eternitate așa, dând roată oraşului.

GLASUL LUI NENEA VASILE: Nu cobii. S-ar putea să ți se întâmple. (*Râde singur, mulțumit de glumă*)

GLASUL SILVIEI (*naivă, sedusă de farmecul unchiului Albert*): Într-adevăr, domnule Albert? Vă face așa de mare plăcere?

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Desigur, domnișoară Silvia. N-ați observat că drumul nu se sfârșește niciodată? Totdeauna capătul lui se îndepărtează de noi, oricât de mult am merge spre el.

GLASUL SILVIEI (*uimită*): Într-adevăr. Nu m-am gândit niciodată.

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: E uimitor, nu-i așa? Și mereu suntem la mijlocul drumului, cu nimic mai aproape de țintă ca la început. (*Râde*) Credeți-mă, domnișoară, am constatat-o cu picioarele mele. (*Mătuşii*) A, și, te rog, draga mea, nu uita să-i amintești de mânuși. Am făcut bătături de la ghidon.

GLASUL MĂTUȘII (*condescendentă*): Am să vorbesc cu el, unchiule Albert.

GLASUL SILVIEI (*în admirație pentru unchiul Albert*): Câtă educație.

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Mă flatați, domnișoară.

GLASUL UNUI POLONEZ (*în poloneză, răcnind*): Chcialbym pic wodke...

GLASUL MĂTUȘII: ăsta ce vrea?

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Un polonez. După cum dă din mâini, cred că cere iar vodcă. Poloneză, bineînțeles.

GLASUL MĂTUȘII: Naționaliști sută-n sută. Cum s-or fi nimerit și ăștia cu noi, naiba știe?! Și fără translator.

GLASUL SILVIEI (*melancolică*): Se zice că bunica dinspre mamă a lui Ionescu ar fi întreținut o legătură romantică cu un polonez.

GLASUL LUI NENEA VASILE: Bucățică.

GLASUL SILVIEI (*lui nenea Vasile*): Nesimțit.

GLASUL MĂTUȘII: Să revenim. Lui Ionescu îi e tot mai greu, iar noi ne-am cam înmulțit. E un popor întreg în valiză...

GLASUL SILVIEI: La început, era suportabil. Acum duhoarea îți mută nasul.

Forfotă în sală.

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Într-adevăr. S-ar putea regla câteva lucruri, dacă-mi permiteți.

GLASUL MĂTUȘII: Propun să nu ne gândim numai la noi. Ionescu e la capătul răbdării. În valiză e un haos. Listele de cumpărături au devenit kilometrice. Toată lumea cere, strigă, pretinde și nimeni nu se gândește la el. (*Forfotă în sală printre auditori*) Da, da, știu. Astăzi e zi de ieșit în oraș și v-am promis că ședința nu va dura mult....

*Strigăte de indignare ale Silviei, forfotă, chicoteli, râsete, zgomot de scaune,
un șiroit de lichid ce se scurge pe podea.*

GLASUL SILVIEI (*plângăcioasă*): Doamnă, nenea Vasile a făcut pipi pe el.

GLASUL LUI NENEA VASILE (*hâtru, prefăcut neputincios*): V-am zis că nu pot să mă țin.

GLASUL SILVIEI (*isterică*): Cineva trebuie să șteargă pe jos. Nu e posibil să trăim ca animalele.

GLASUL UNUI POLONEZ (*strigă*): Nie pijemy? Dlaczego nie pic? Do picia!

GLASUL MĂTUȘII: Țasta ce mai vrea iar?

GLASUL UNCHIULUI ALBERT: Dacă-mi permiteți, cred că tot de vodcă e vorba. Zice că, fără o dușcă, el nu mai rezistă.

GLASUL MĂTUȘII (*depășită de situație*): Of, la dracu. Bine, plecați, plecați. Ședința se amână. Nene Vasile, să-ți fie rușine.

GLASUL LUI NENEA VASILE (*indignat*): Mie? Mă lasă vezica. Nu rezist la vorbărie multă.

Strigăte în sală, bătăi de picioare în podea, hohote de râs incontroabile.

GLASUL UNCHIULUI ALBERT (*politicos*): Vă sărut mâinile, doamnă. Acum, vă rog să mă scuzați, pornesc la drum. Nu pot irosi o zi așa de frumoasă.

GLASUL MĂTUȘII: La revedere, unchiule Albert și drum bun. (*Celorlalți, furioasă*) Iar ne-am dat în petec. (*Către sală*) Să vă fie rușine. (*Bombănind*) Vodcă, mănuși, decapotabilă. Bandă de nerecunoscători... rătăciți... nesătui... inculți... Plecați, să nu vă mai văd... plecați...

Zgomotele pe care le face o mulțime de oameni care pleacă; râsete, chicoteli, strănuturi, strigăte în poloneză (Do picia! Do picia!), discuții în contradictoriu. Zgomotele și discuțiile se sting în depărtare.

Scena IV

Ionescu și Ana, soția lui Ionescu, într-un mic apartament mai mult gol, cu ferestrele deschise. Pe fereastră, de data asta în depărtare, se zărește un monument din cele enumerate la începutul piesei. Ionescu, cu cufărul alături. Ana întinde pe sfoară rufele spălate.

SOȚIA: Slavă Domnului că ne-au primit și aici.

IONESCU: Ciudat. De obicei, după trei zile apăreau cu actele de evacuare și eram din nou pe drumuri. De data asta e altfel.

SOȚIA: Poate avem noroc. (*Îi arată o cămașă spălată*) Poftim. Iar ți-au rămas hainele mici. Prăpădim o groază de bani ca să-ți luăm mereu altele noi. În curând, o să trebuiască să te înfășori în cearșafuri. Sunt singurele care te mai cuprind. Cheltuim cu tine mai mult decât pentru copil. (*Îngrijorată*) Ai observat că îi vin și acum hăinuțele de anul trecut? Ce o fi cu el?

IONESCU (*obosit, dar nu descurajat*): Cine știe? Poate că refuză să crească până ce nu ne facem un rost.

SOȚIA (*alarmată*): O fi posibil? Și o să avem un copil mic-mititel? Cât un degetar, sau chiar mai mic? Doamne ferește-ne. Și ai văzut că nici nu vrea să vorbească?

IONESCU: Poate nu s-a hotărât ce limbă să învețe și nu vrea să se trudească de două ori. (*O potolește*) N-ai grijă, femeie. Fiecare își găsește un rost pe măsura lui.

SOȚIA: În schimb, tu nu te oprești. Dai pe dinafară, ca un cozonac pus la dospit. De unde atâta chef de crescut?

IONESCU: Când mi-a fost vremea să cresc, n-am avut spor. Acum am intrat în recuperare.

SOȚIA: Asta e grandomanie. Luna trecută erai cu un cap mai înalt ca luna de dinainte și cu două mai mare decât acum două luni. În ritmul ăsta o să bați toate recordurile și oamenii au să fugă de noi ca de niște ciudați. Ce e cu tine?

IONESCU: Nimic, Ana. Doar că acum nu-mi mai feresc privirea de lucruri.

SOȚIA: Vorbești... altfel. Parcă ești la emisiunile alea TV care prezintă țări ciudate și obiceiuri exotice.

IONESCU: Îmi caut cuvintele ca să exprim ce mi se întâmplă.

SOȚIA (ironică): Și ce se zărește, bărbate, de acolo, de la înălțimea ta? Se vede departe?

IONESCU: Suficient de departe ca să înțelegi că lucrurile sunt înghesuite între frontierele lor care le cuprind ca niște centuri de castitate.

SOȚIA: Și ce vezi?

IONESCU: Femei care spală hainele soților lor, copii ce fug de la școală și se joacă în curtea din spate. Bătrâni ce înșeală moartea, iubindu-și nepoții și retrăind amintiri ce-i înconjoară cu ziduri, ca pe cetățile vechi de odinioară. Trupuri îndrăgostite ce păcălesc pe cei ce încearcă să le țină departe, vrându-le binele. Morți singuratice și speranță în ochii orbi de atâta durere.

SOȚIA: Nu știu dacă să te mai cred. Te exprimi tot mai anapoda. Și sunetele pe care le scoți sunt stâlcite. Seamănă cu șuierele scoase de balene în larg.

IONESCU: Am nevoie de alte vocale ca să exprim tot ce simt, tot ce văd.

SOȚIA: Mi-e frică de tine. Nu te mai recunosc. Nu mai ești bărbatul cu care m-am măritat.

IONESCU: Un om devine ce a fost de la început. Atunci apropiații încetează să-l recunoască și îl tratează ca pe un străin.

SOȚIA: Balivernele astea le spui ca să uit că nu avem ce pune pe masă. Ieri am deschis ultima conservă de ton.

IONESCU: Nu-ți face griji. În curând, vom fi pretutindeni acasă.

SOȚIA: Ești orb, surd, fără minte sau ce? Nu vezi că suntem alungați de peste tot? Faima noastră ne-o ia înainte. Europeanii pe care tu îi ridici atâta în slăvi și-au închis orașele. Ne alungă politicos de peste tot, ne pun bețe-n roate, se tem de noi ca de ciumă.

IONESCU: Sunt ca niște copii. Au nevoie de un bau-bau. Frica le păstrează culoarea în obraji.

SOȚIA: De unde calmul ăsta care mă scoate din minți? Am ajuns la fundul sacului, iar tu continui să visezi cai verzi pe pereți.

IONESCU: Nu tu ai vrut să călătorim?

SOȚIA: Dar eu doream să fim asemenea lor, să stăm la aceeași masă cu ei, să trăim civilizată, fără griji.

IONESCU: Orice călătorie e o schimbare de lume. (*Ca un copil pus pe șotii*) Le spoim zidurile pe care ni le ridică în cale cu visele noastre.

SOȚIA: Ce aiureli îndrugi acolo?

IONESCU (blând): N-ai observat că florile lor nu mai au același miros?

SOȚIA: Ba da. Chiar m-a uimit că la început nu recunoșteam mirosurile știute într-un câmp înflorit, iar acum toate mi se par că miros ca acasă.

IONESCU: Așa se întâmplă mereu. Îl purtăm pe acasă din noi printre străini, până ce locul unde ajungem prinde izul știut, familiar.

SOȚIA: Păi atunci de aia sunt așa de speriați. Aerul s-a schimbat odată cu venirea noastră. Soarele are strălucirea de acasă, apa prinde alt gust, copiii ascultă alte povești.

IONESCU: Degeaba încuie ușile și ferestrele. Degeaba trag obloanele și scriu cuvinte urâte pe ziduri. Au nevoie de noi. Valul de barbarie care, odată la câteva sute de ani, le zguduie lumea, le bate în poartă. Suntem groaza lor necesară.

SOȚIA: Au nevoie de noi?

IONESCU: Cu noi își antrenează puterile fleșcăite de atâta huzur. Fără noi, nu mai știu să vadă în jur.

SOȚIA: Vrei să spui că nu ne urăsc?

IONESCU: Nu mai știu să urască. Abia mai țin minte cum e să-ți pierzi capul pentru o iubită, pentru un ideal de tinerețe, pentru un teritoriu ce așteaptă să fie cucerit. Au sânge bătrân. De la cruciade nu și-au mai luat curul de pe scaune. Au fesele lipite de ele. Iar acum visează la paradis, în fața unor ecrane ce le vând iluzia puterii și a distanțelor parcurse într-o clipă.

SOȚIA: Să fi ajuns așa de rău cum spui? Nu-mi vine să cred. (*Dă din cap, neîncredătoare*) Nu-i așa. Se uită la noi cu coada ochiului. Nu le place cum mirosim.

IONESCU: Șansa noastră este că duhnim a coteș și a sânge. Ne disprețuiesc, dar femeile lor ne caută căldura. Poveștile noastre de groază le zbârlesc părul pe brațe, le măresc libidoul și le încing imaginația. Spaima de noi crește cota vieții la bursă.

SOȚIA: Astăzi, la piață, o femeie mi-a spus că în curând va veni sfârșitul lumii.

IONESCU: Pentru ei asta e semn de sănătate. Până acum ceva vreme uitaseră ce înseamnă prevestirile și semnele. Trăiau într-o lume de plastic ce semăna cu foile pe care le împart la turiști.

SOȚIA: Acum se tem să iasă din case și bat drumul la ghicitori. O altă femeie mi-a mărturisit, cu jumătate de gură, că se duce la vrăjitoare să îi descânte. Înainte râdea de puterile bobilor. Acum, de când obișnuințele i-au fost spulberate de nenumăratele crize, nu mai crede în previziunile bursei și în cotațiile anunțate în ziare. Crede din nou în destin și în viziunea bătrânilor.

IONESCU: Mai nou, plozii lor umplu bisericile duminica. Dumnezeu lor se simte întremat de când am venit. Sfinții lor dormitau pe pereții bisericilor. Acum și-au încins din nou săbiile, și-au șters aurele de praf și apleacă urechea la durerile oamenilor.

SOȚIA: Atunci ar trebui să ne fie recunoscători pentru ce facem.

IONESCU: E prea devreme. Schimbarea îi sperie. O mie de ani s-au crezut buricul pământului, iar acum sunt derutați că lumea are mai multe burice. Or să ne mulțumească în cărțile pe care le vor scrie nepoții lor.

SOȚIA: Adică ai noștri.

IONESCU: Ai noștri, ai lor, nu va mai conta.

SOȚIA: Nu știu... vorbești altfel acum... Ai căpătat o siguranță pe care nu o aveai...

IONESCU (*încântat ca un copil*): Ai observat și tu? (*Râde, se pipăie*): N-ai ce-i face. Orice contact direct presupune schimbare. Și nu toate schimbările sunt neapărat de bun augur.

SOȚIA: Ai un aer trufaș, scuipi cuvintele... Înainte nu ridicai glasul, țineai ochii în jos, acum ești gata să înfrunți pe oricine...

IONESCU: Am învățat de la ei. M-au schimbat și pe mine, cu bune cu rele.

SOȚIA: ... nesiguranța, sfiala ți-au dispărut...

IONESCU: Când vorbeam pentru mine... înainte... mă bălbăiam... Nu eram stăpân pe cuvinte... De când am încetat să vorbesc în numele meu, fâstâceala a dispărut ca prin minune.

SOȚIA: Stai puțin. În numele cui vorbești tu acum?

IONESCU (*cu ochii la valiză, fericit și stânjenit totodată*): În numele lor, Ana... în numele lor...

SOȚIA (*cu mâna la gură*): Ai înnebunit. Ei nu există.

IONESCU: Ba dimpotrivă, sunt singurii care există cu adevărat. Ei sunt trecutul care ne face să avem pământ sub picioare.

SOȚIA: Dar noi vrem să avem un viitor aici, peste graniță, și pentru asta trebuie să lăsăm în spate trecutul, ce eram, ce am fost și să o luăm de la capăt.

IONESCU: Granița nu există. N-a existat niciodată.

SOȚIA: Ba da. Iar noi am trecut-o acum și am lăsat de partea cealaltă secolele de lipsuri și de umilințe, am pornit către o viață nouă.

IONESCU: Nu se poate lua nimic de la capăt, nu se poate lăsa în spate nimic. Totul este deja început. Mereu suntem în mijlocul unei povești ce se istorisește neconținut, de alte guri, cu alte voci, unui alt public. Doar povestea contează. Singurul sprijin pe care-l putem avea este să ne știm parte din povestea care se spune la nesfârșit. Nimic altceva nu contează.

SOȚIA: Ție îți trebuie un doctor. Ai început să crezi în basme.

IONESCU: Abia acum sunt sănătos. Cei care au clădit minunile astea (*arată pe fereastră*) au visat alte lumi. A lor nu le-a fost de ajuns și atunci au zugrăvit în operele lor frumusețea altor țărâmurii.

SOȚIA: Ești un evazionist, un gură-cască, un pierde-vară.

De afară se aude zgomot de tobe și muzică, de parcă s-ar desfășura o ceremonie oficială.

*Soția fuge la fereastră ca să vadă ce se întâmplă. Larva de afară crește,
ca și cum un grup mare de oameni s-ar apropia.*

SOȚIA (*surescitată*): În stradă s-a adunat o mare de oameni. Vin de peste tot, de pe străduțe, din parcuri, din gurile de metrou, din gări, din porturi și aeroporturi. Se strâng tot mai mulți. Sunt furioși, dau din mâini, au fețele roșii și glasuri aprinse. (*Speriată, strigând*) Pare că se îndreaptă încoace.

De afară se aud strigăte, fluierături, tropote de picioare. Apoi mulțimea scandează ceva nelămurit la început, apoi tot mai clar. Cei de afară strigă „Pre-șe-din-te-le! Pre-șe-din-te-le!”.

O mulțime de flash-uri luminează chipul îngrozit al Anei. Flash-urile continuă fără oprire. Care de televiziune fixate pe macarale se ridică în viteză la înălțimea ferestrelor, înconjurând casa. Se aud vocile reporterilor care transmit în direct. Brusc, în lumina reflectoarelor de platou și înconjurați de camere, cei doi soți se descoperă într-un studio de televiziune ad-hoc.

SOȚIA (*gâtuită de emoție*): A sosit președintele. Limuzina e înconjurată de mulțimea care îi scanadează numele. S-au oprit la noi în față. Face cu mâna oamenilor. **URCĂ AICI!**

Soția, agitată, începe să alerge prin casă, aranjând lucruri, strângând ce se poate în cele câteva clipe cât îi trebuie președintelui să urce scările. Intră președintele care e mic de statură, eventual pitic, în orice caz are o statură care să facă o diferență mare față de statura uriașă a lui Ionescu, care îl întâmpină înfășurat în cearșaf.

PREȘEDINTELE: Bună ziua, doamnă Ionescu. Bună ziua, domnule Ionescu. Permiteți?

IONESCU: Bineînțeles, intrați, intrați. În fond, noi suntem oaspeții dumneavoastră. Simțiți-vă deci ca acasă.

SOȚIA (*emoționată la culme*): Vaaai, excelență. Ce onoare că ne-ați călcat pragul. Dumneavoastră... aici... Ce onoare nemaivăzută, ce bucurie neașteptată.

PREȘEDINTELE (*sec*): Eu sunt onorat, doamnă, să vă întâlnesc. Permiteți?

Înainte să primească acceptul lui Ionescu de a se așeza, președintele face un semn și este săltat în scaunul prea înalt pentru el, adus dinafară de către cei doi gealați care îl însoțesc. Înainte ca ei să iasă, după ce au verificat din ochi încăperea, aduc un scaun similar și pentru Ionescu.

SOȚIA: Vai, dacă știam că veniți, ne pregăteam... dar așa... ne-ați luat pe nepregătite... iertați, iertați deranjul...

PREȘEDINTELE: Lăsați, doamnă Ionescu. Se poate spune că și dumneavoastră ne-ați luat pe noi pe nepregătite.

IONESCU (*amabil*): Vezi, Ana? Până aici suntem chit.

PREȘEDINTELE: Soțul dumneavoastră are dreptate. Fiecare a marcat câte un punct.

IONESCU: Vă plac confruntările.

PREȘEDINTELE: Sunt un președinte ales. Prin urmare, nu aș avea cum să le evit.

IONESCU: Cărui fapt datorăm vizita dumneavoastră...

SOȚIA (*mieroasă*): ... care ne face atâta plăcere, domnule președinte, vă asigurăm, ne unge pe suflet, ne copleșește.

PREȘEDINTELE: Domnule Ionescu, din motive care bănuiesc că vă sunt evidente și dat fiind caracterul extraordinar și importanța deosebită pe care o are, cred de cuviință ca întvederea noastră să fie înregistrată. Sper că nu aveți nimic împotriva.

IONESCU: De ce aș avea? În felul acesta voi rămâne cu o amintire. Altminteri, în țară, nimeni n-o să mă creadă că am stat la doi pași de un președinte.

PREȘEDINTELE: Mă flatați.

IONESCU: Vă înrămez.

PREȘEDINTELE: Nu vă înțeleg.

IONESCU (*cu ton de scuză*): Nu mă luați în seamă, domnule președinte. M-a luat gura pe dinainte. Statutul meu de hoinar și lipsa de obișnuință de a mă afla în contact cu oficialități de un asemenea rang îmi joacă feste. Eu, mai des, am fost vizitat de funcționarii de la primărie.

PREȘEDINTELE: Am fost informat.

IONESCU: Nu mă îndoiesc.

SOȚIA: Excelență, scuzați ținuta neprotocolară a soțului meu, dar nu mai am cu ce să-l îmbrac. (*Râde isteric*) Toate hainele i-au rămas mici. Crește. Crește mereu, ca un copil mare.

PREȘEDINTELE (*către Ionescu*): Să înțeleg că șederea la noi v-a priit.

IONESCU: Într-adevăr. Mă bucur din plin de ce văd. Nu-mi mai încap în piele de fericire.

PREȘEDINTELE (*bănuitor*): Sunteți ironic.

IONESCU: Deloc. Vă descriu ce mi se întâmplă.

PREȘEDINTELE: Întvederea noastră va fi transmisă în direct în toată țara, ba chiar în întreaga Europă, poate în întreaga lume, și cred că nu greșesc prea tare spunând asta.

IONESCU: Mă simt măgulit să știu că umilele mele probleme interesează pe așa de multă lume.

PREȘEDINTELE: Problemele dumneavoastră sunt și problemele noastre.

IONESCU: Înțeleg că vreți să câștigați și viitoarele alegeri.

SOȚIA: Bărbate, ai grijă ce spui. Excelența sa e oaspetele nostru și ne-a făcut onoarea de a ne trece pragul.

PREȘEDINTELE: Până stabilim cine e oaspetele cui vă atrag atenția că în câteva clipe transmisia va începe. În direct, în peste cincizeci de țări.

SOȚIA (*se retrage, înțelegând că nu-și are locul acolo*): Vă las, vă las să vorbiți. Între timp eu pun de o cafeluță. Să vorbești frumos, bărbate, să nu-l superi pe dom' președinte. (*Iese cu spatele, făcând temenele*).

Se aude numărătoarea inversă a celor din televiziuni. 5, 4, 3, 2, 1, bip. Președintele zâmbește și scaunul său se ridică la comandă cu câteva zeci de centimetri. Pe măsură ce confruntarea se animă scaunul lui Ionescu coboară, la o comandă secretă. Jocul continuă pe toată scena.

PREȘEDINTELE (*exagerat de amabil, vrând să arate că e generos cu străinii*): Domnule Ionescu, sunteți un fenomen, de ce am ascunde-o? Ziarele, presa în general, povestesc pe larg despre isprăvile dumneavoastră. De aceea, m-am hotărât să vă fac o vizită. Deoarece mă consider gazdă, am considerat că nu avem nevoie de un mediator. În felul acesta neprotocolar, putem intra mai repede în dialog.

IONESCU (*emoționat, nădușește*): Vă mulțumesc... și urez bun-venit în modestul meu apartament închiriat celor care și-au rupt din timpul lor ca să ne urmărească. (*Arată în jur*) Aici locuim de câteva zile, eu, soția mea Ana și copilașul nostru cel mic. Până când decizia de evacu...

PREȘEDINTELE (*întrerupându-l, pe un ton populist*): Oricând dialogul este posibil, iar eu sunt astăzi aici pentru a dovedi acest lucru. Est-vest, orient-occident, împărtășim aceleași valori, nu-i așa? Și chiar dacă, pentru moment, Occidentul este cu un pas-doi înainte, în fond ce ne desparte?

IONESCU: Nu mare lucru. La noi soarele răsare, la dumneavoastră apune.

PREȘEDINTELE (*deranjat de remarcă*): Și totuși ați decis să vă alăturați nouă, ca să pășim mai departe împreună.

IONESCU: Todeauna v-am privit ca pe frații mai mari care ne arată pe unde s-o luăm. Admirația mea a fost sinceră.

PREȘEDINTELE: Și atunci dumneavoastră, domnule Ionescu, v-ați hotărât să vă părăsiți locurile natale și să vă încercați norocul la noi.

IONESCU: Soția mea e cea care m-a convins. Spunea că aici voi fi mai bine plătit.

PREȘEDINTELE: Desigur, desigur. Politica noastră de deschidere a granițelor a fost mereu consecventă. Dar n-ați venit singur încoace. Se spune că voiajați însoțit de o cohortă de conaționali... invizibili.

IONESCU: Și pentru mine a fost o surpriză, vă asigur. Habar n-aveam câți năpăstuiți, ghinionști, visători doreau să vă viziteze.

PREȘEDINTELE (*glumind, în încercarea de a-l prezenta pe Ionescu ca pe un personaj care nu e în toate mințile*): Pe care îi purtați peste tot în valiză. Așa se zvonește.

IONESCU: Într-adevăr. Acolo locuiesc. (*Râsete batjocoritoare în stradă, de la cei care urmăresc confruntarea pe ecranele situate afară.*)

PREȘEDINTELE: Și pretindeți că ei există într-adevăr? (*Râsete afară*)

IONESCU: Așa cum există amintirile, strămoșii și nostalgia după vârsta de aur. Dacă țineți neapărat, vă fac cunoștință cu ei.

PREȘEDINTELE (*ușor panicat*): Nu, mulțumesc. Păstrați-i acolo. (*Vizitatorii râd, văzând spaima președintelui.*)

IONESCU: De ce v-ați teme, de vreme ce nu credeți în existența lor?

PREȘEDINTELE (*nesigur*): Nu mă tem. Vă asigur că nu vreau să vă pun la îndoială obiceiurile și credințele... neobișnuite. (*își revine; atacă*) Puteți să explicați în câteva cuvinte ținuta dumneavoastră?

IONESCU (*descoperit, pudic*): E un cearșaf cu care mă înfășor... de când nu-mi mai găsesc haine pe măsură. În ultima vreme am probleme cu creșterea. (*Aceleași râsete afară*)

PREȘEDINTELE (*ironic*): La vârsta dumneavoastră? E scandalos.

IONESCU: Pentru mine copilăria se pare că nu s-a încheiat. Continui să cresc. Și să mă minunez de lucruri.

Când Ionescu rostește câte o replică bine țintită, spectrele invizibile aplaudă folosindu-se de rufele puse la uscat, creând un efect cu iz fantastic, ca și cum hainele ude s-ar umple de corpuri invizibile care le mișcă. Efectul se poate obține și prin efect video sau animație proiectată pe pereții camerei. Vom avea în final două mulțimi care se confruntă. Una vizibilă, dar de fapt invizibilă, cea a spectrelor care sunt de față, și cea din stradă, care se face ușor auzită prin ferestrele deschise. Două lumi care se înfruntă. Atmosfera creată e cea de stadion la un meci în direct. Fiecare reușită a câte unui adversar este salutată de tribuna care îl susține. Prin aplauze mute (sau însoțite de sunete asemănătoare acelor scoase de oasele descărnate ale unui schelet care se lovesc între ele), dar vizibile cu ajutorul rufelor mișcate de corpuri nevăzute, sau aplauze sonore ale celor în carne și oase de afară. Două armate, viii și morții, aplaudând, ovaționând, înfruntându-se.

PREȘEDINTELE (*își ascunde neliniștea*): Admiratorii vă sunt aproape.

IONESCU: Susținătorii dumneavoastră au umplut străzile.

SOTIA (*intervine*): ...parcurile, gările, autogările, porturile și aeroporturile...

PREȘEDINTELE (*forțează, deranjat de intervenție*): Cel puțin ai mei nu sunt ilegali.

IONESCU: Nu știam că granița s-a mutat pe lumea cealaltă.

PREȘEDINTELE: Nu ne puteți acuza de rele intenții. Bunăvoința noastră e dovedită.

IONESCU: Iadul e pavat cu bune intenții.

PREȘEDINTELE: Răspundeți cu un citat din opera unui mare poet de-al nostru.

IONESCU: Poetii nu au carte de identitate. Patria lor este inima.

PREȘEDINTELE: Auzisem despre dumneavoastră că sunteți un om ezitant, mai degrabă nesigur, un inadapdat. Vă descopăr un orator ređutabil, sigur pe mijloacele sale de comunicare.

IONESCU: Când vorbesc în numele meu, îmi pierd sintaxa și firea. La dumneavoastră, meseria e cea care vă obligă să le aveți mereu la îndemână.

PREȘEDINTELE: Eu sunt ales. Știu cine m-a suit în scaunul ăsta.

IONESCU (*ironic*): Am fost de față.

PREȘEDINTELE (*schimbă*): Vorbiți ca un politician. Pe cine reprezentați?

IONESCU: Pe cei care nu au avut dreptul de a opta.

PREȘEDINTELE: Și ce vă atrage la noi?

IONESCU: Frumusețea.

PREȘEDINTELE: Există ceva cu care nu v-ați acomodat?

IONESCU: Puneți preț doar pe ce este vizibil. V-ați obișnuit să credeți numai în ce puteți atinge cu mâna.

PREȘEDINTELE: Cum altfel să stăpânești lucrurile, decât pornind de la ce e tangibil, concret?

IONESCU: Pentru dumneavoastră, contează doar ce poate fi măsurat. Nouă, de atâta contabilitate ni s-a acrit. Aproape că am ajuns să prețuim doar ce e nemărginit și nu poate fi băgat într-o cutie.

PREȘEDINTELE (*prudent*): Ca de exemplu?

IONESCU: Văzduhul... ploaia... zâmbetele copiilor... ocheadele fetelor... tristețea plantelor...

PREȘEDINTELE: Și cu toate astea vă risipiți resursele fără rațiune și fără măsură.

IONESCU: Asta pentru că suntem nesăbuiți. Ca niște copii.

PREȘEDINTELE: Când sunteți lăsați de capul vostru, vă purtați iresponsabil, țipați, vă frământați, uitați de orice judecată, vă sfâșiați între voi.

IONESCU: Așa e. Ne smiorcăm, plângem în hohote până ce ni se leagă mucii în barbă, ne tăvălim în noroi de plăcere, nu avem limite. La noi, din păcate, frații se sfâșie între ei, vecinii se sapă, rudele trăiesc învrăjbite. Nu știm să ridicăm granițe convenabile între lucruri. Suntem în multe privințe în primăvara civilizației. Iar voi sunteți adulții către care ne îndreptăm privirile în speranța că veți sări să ne salvați atunci când ajungem pe punctul de a ne lua de păr. Întrucâtva, mereu v-am privit ca pe niște mântuitori. Și mereu am fost înșelați.

PREȘEDINTELE: La noi, pasiunile au trebuit să cedeze în fața judecății. Am pus în capul lucrurilor rațiunea. Trebuia să începem de undeva.

IONESCU: Ați pus în capul lucrurilor asemănarea și ați alungat diferența. Oriunde te întorci aceleași chipuri, aceleași priveliști, același obiecte, ca trase la copiator.

PREȘEDINTELE: Ne judecați pentru că semănăm unii cu alții? Am luat ce era mai bun de la fiecare și am clădit o societate comună.

IONESCU: Oriunde călătorești, găsești lucruri aidoma celor pe care le-ai lăsat în urmă. E cea mai delirantă alergare în cerc din întreaga istorie. Și niciodată nu ești acasă. Mereu te trezești într-un peisaj fără culoare, ce amintește a serie și miroase a laborator de chimie.

PREȘEDINTELE (*se înfierbântă, jignit*): În schimb, voi ce ați făcut? V-ați cufundat cu capul în problemele voastre mărunte și v-ați măcelărit între voi.

IONESCU: E drept, inapetența noastră la prezent ne-a adus multe necazuri. Multă vreme nu am avut de nici unele. Cu mațele chiorăind, am fost împinși să visăm. Nu e greu să halucinezi cu burta goală. Minte o ia razna ușor.

PREȘEDINTELE (*mândru, smulgând aplauze celor de-afară*): În timp ce noi am progresat fără încetare.

IONESCU: Noi am rămas cu visele și cu închipuirile. Când realitatea ne-a fost potrivnică, ne-am inventat alta.

PREȘEDINTELE: Ați întors mereu spatele realității.

IONESCU: Voi ați investit în rațiune. Noi am rămas cu credința. (*Aplauze din partea spectrelor*)

PREȘEDINTELE: Și cu prevestirile babelor. (*Râsete de la cei din stradă*)

IONESCU: E felul în care babele de pe la noi își umplu singurătățile. Visează viețile altora. (*Aplaudă spectrele*)

PREȘEDINTELE (*furibund*): Totul este vizibil. Doar ce este vizibil contează. Altfel ne-am pierde reperatele. (*Aplauze în stradă*)

IONESCU (*înfierbântat și el*): În schimb, ați câștiga clarviziunea.

PREȘEDINTELE: La noi, legea este mai presus de orice. (*Aplauze în stradă*)

IONESCU: Uneori, chiar mai presus de dreptate. (*Aplauze în încăpere*)

PREȘEDINTELE (*se aprinde*): Am adus la lumină tenebrele. Am eliminat neclaritățile, am alungat umbrele.

IONESCU: Vă înșelați. Ce contează rămâne în continuare ascuns, cu toate mijloacele de comunicare în masă. Pe cei oropsiți nu-i puteți vedea. De multe ori, ei nu au nici trup, nici glas și nici carnet de alegător. (*Aprobare din partea spectrelor*)

PREȘEDINTELE: Vrem ca mesajele noastre să ajungă la cât mai mulți.

IONESCU: Din același motiv mesajele rămân anonime și nu mai ating pe nimeni cu adevărat.

PREȘEDINTELE: Țasta e misticism, obscurantism, întoarcere în peșteră. Rațiunea e singura ce ne împiedică să ne rătăcim în labirintul existenței.

IONESCU: Când te găsești în labirint, singura speranță e să ridici privirea în sus. Cerul e acolo mereu și te face să pricepi că rătăcirea ta e ridicolă.

PREȘEDINTELE (*se foiește, se agită în scaun*): Am ridicat media de vârstă, am instituit norme, am întărit sănătatea pentru cei mulți.

IONESCU: Și ați uitat nemurirea.

PREȘEDINTELE: Astăzi, oamenii iau legătura unii cu alții mai rapid ca niciodată.

IONESCU: Și au mai puține lucruri de spus ca niciodată.

PREȘEDINTELE (*fără să mai mimeze relaxarea, dialogul*): Ne-ați ruinat monumentele cu privirile voastre hulpave. Arcul de Triumf e într-o rână. Turnul Eiffel arată ca o bucată de fier vechi.

IONESCU: Cine știe să vadă, ia în stăpânire. (*Dezprobare la cei de afară. Huiduieli.*) Nimic nu se pierde. E destul să vă uitați în străfundul ochilor noștri. Minunile despre care vorbiți sunt acolo, neatînse.

PREȘEDINTELE: Trăiți pe spinarea noastră.

IONESCU: Ați trăit pe spinarea noastră sute de ani.

PREȘEDINTELE: Cotropitorilor.

IONESCU: Exploatatorilor.

PREȘEDINTELE: Mysticilor.

IONESCU: Ateilor.

La replica lui Ionescu, președintelui îi este retezat un deget de remarca bine țintită a adversarului său. Președintele își privește uimit mâna de unde i-a zburat degetul, apoi și-o ascunde repede în mânecă, de parcă nu ar fi pățit nimic. Degetul retezat nu trebuie să se vadă, așa cum nu trebuie să se vadă sânge.

Mutilarea ar fi bine să rămână abstractă, simbolică și nu concretă.

UN GLAS: Președintele și-a pierdut un deget.

CEI DIN STRADĂ (*prelung, ca o tribună îngrozită*): Ooo.

Pauză mormântală. Lumea stă în loc.

IONESCU (*jenat, surprins de ce a izbutit, înghițind în sec*): Pardon. Mă scuzați. N-am vrut.

Cei din valiză, după un moment de descumpănire, izbucnesc în urale.

Președintele se redresează cu greu, îl fixează cu ură pe Ionescu și reîncepe tirul.

PREȘEDINTELE: Violenți.

IONESCU: Impotenți.

PREȘEDINTELE: Bădărani.

IONESCU: Neputincioși.

PREȘEDINTELE: Păduchioși.

Un deget de-al lui Ionescu e retezat. Spectatorii nu e nevoie să vadă degetul lui Ionescu retezat.

Vor înțelege din reacția de stupeoare a acestuia. Apoi Ionescu își ascunde mâna mutilată în cearșaf,

la fel cum a făcut înainte și președintele.

CEI DE AFARĂ (izbucnind în urale): Uraaa. Ionescu și-a pierdut un deget.

CEI DIN VALIZĂ: Ooo.

IONESCU (după ce se redresează, ascunzându-și mâna în cearșaf): Iubitori de arginți.

PREȘEDINTELE: Înapoiți.

Lui Ionescu îi cade o ureche. Același joc.

Ionescu își acoperă cu mâna întreagă locul liber ca să nu se vadă lipsa.

CEI DE AFARĂ (izbucnind): Ionescu și-a pierdut o ureche.

CEI DIN VALIZĂ: Ooo.

De aici înainte jocul continuă la fel.

Cei doi își aruncă replici dure în timp ce le mai cade câte un deget, câte o ureche, câte un dinte, încă unul, smocuri de păr, eventual președintele își pierde pe rând câte o jumătate de mustață.

Cei doi încearcă, fără succes, să ascundă camerelor de luat vederi mutilarea pe care o suportă, rămânând în luptă. Așa cum am spus deja, mutilarea nu trebuie să fie efectivă, naturalistă, ci poate rămâne simbolică, subtilită doar prin reacția combatanților.

Apoi lupta se va duce pe un alt teren.

IONESCU: Occidentali, încuiați, superficiali.

PREȘEDINTELE: Imorali, căcăcioși, sărântoci.

IONESCU: Fandosiți, fanfaroni, egoiști.

PREȘEDINTELE: Hoți de buzunare.

Ionescu se clatină serios. Se ține să nu cadă din scaun.

UN GLAS DIN VALIZĂ (îngrozit): Îl cunosc, îl cunosc. L-a atins în respectul de sine.

IONESCU (stins, dar îndârjit): Xenofobi.

Președintele se îndoie sub lovitură. Abia respiră. Resimte lovitura cumplită.

CEI DE AFARĂ: Integritatea noastră e pusă în pericol.

CEI DIN VALIZĂ: Integritatea noastră a fost știrbită.

TOȚI (urlând): Să ne apărăm. La atac.

GLASUL CRAINICULUI DE TELEVIZIUNE (intervine, îngrozit, ca să întrerupă transmisia): Întrerupem transmisia noastră în direct. Urmează un calup de publicitate.

Carele de televiziune se retrag în grabă, reflectoarele se sting, reporterii fug, lăsându-i pe combatanți să se măcelărească între ei. În stradă, mulțimea țipă, urlă, dă din picioare. În încăpere, spectrele, îmbrăcate cu hainele lui Ionescu puse la uscat, bat din palme, aleargă, strigă în cor. E un vacarm indescritibil și afară și înăuntru. Se aud replici care marchează reușita unuia sau altuia dintre combatanți: „o ureche”, „onoarea, i-a turtit onoarea”, „un dinte”, „i s-a dus chibzuința și simțul dreptății”, „o jumătate de mustață”, „e tot mai mic președintele nostru”, „se topește Ionescu, se duce”, „sunt cât un ghemotoc de hârtie, sunt cât un degetar, sunt cât un vârful de ac”, „s-a dus Ionescu”, „s-a dus președintele nostru”. Toți aruncă unii în alții cu obiecte. Zboară prin aer tablouri, steaguri, mingi de fotbal, hărți, bucăți din corpurile celor doi.

De la un moment dat, nu e necesar să-i mai vedem pe Ionescu și pe președinte.

Se înțelege că s-au dezintegrat în luptă.

Printre obiectele care zboară peste tot și printre combatanți trece mătușa, senină, împingând un cărucior de copil. Mătușa adună liniștită degetele, urechile, dinții, smocurile de păr rămase de la

președinte și de la Ionescu și le pune în cărucior, într-o batistă. În afară de mătușă și de Ionescu și președinte, până dispar și ei, nu e necesar să fie personaje în scenă.

Vocile celor din valiză și ale celor de afară pot fi înregistrate. Animația poate să ajute.

TOȚI: Copilul! Copilul! Atenție la copil.

Vacarmul se stinge încet, ca într-un film în care se filează sonorul, și se aude numai glasul mătușii care îi cântă copilului un cântecel.

MĂTUȘA: O ureche, două urechi,
Un dinte, doi dinți,
Un deget, două degete,
Un părinte, doi părinți,
Cine să-i mai știe?
E o nebunie,
Cine să-i descurce?

Apoi, după ce mătușa adună cu grijă în batistă rămășițele celor doi, căruciorul cu copilul începe să se suie încet la cer, în exclamațiile de uimire ale tuturor. Cântecelul naiv al mătușii se aude pe întreaga ascensiune a căruciorului. Eventual, căruciorul poate fi legat de un balon care îl suie la cer.

PRIMUL GLAS (grijulii): Uite! Copilul! Copilul!

AL DOILEA GLAS: Urcă. Se urcă la cer. Ușor ca un fulg.

AL TREILEA GLAS: Cu urechea lui Ionescu cu tot.

PRIMUL GLAS: Și cu respectul său de sine atins.

AL DOILEA GLAS: Și cu degetele, nasul, jumătățile de mustață ale președintelui. Și cu îngâmfarea lui cu tot.

AL TREILEA GLAS (nedumerit): Unde e el acum?

AL DOILEA GLAS: Cine? Excelența sa, președintele? Urcă la cer învelit în scutece, într-un cărucior de copil.

PRIMUL GLAS: Ce o mai fi rămas din el. Din trufia lui de ales al poporului.

AL DOILEA GLAS: Împreună cu ce a mai rămas din Ionescu. Amândoi amestecați, înveliți într-o batistă.

AL TREILEA GLAS: Înveliți într-un scutec, amândoi. Înfășurați în lințoliu, într-o batistă, doar rămășițe.

AL DOILEA GLAS: Cântăresc cât un strănut amândoi, cât o răsuflare, cât o boare de vânt, cât un suspin.

PRIMUL GLAS: Jucării pentru copii.

AL DOILEA GLAS (nedumerit, rugător): Și copilul? Ce se întâmplă cu el? Copilul când are să coboare din nou printre noi?

AL TREILEA GLAS: Când o să se îngreuneze de nevoile noastre, de visele noastre comune, când nesăbuințele noastre o să-l tragă în jos. Când o să avem într-adevăr nevoie de el, o să coboare. N-avea tu grijă, o să se îndure de noi.

PRIMUL GLAS (cu disperare): Și până atunci? Până atunci ce o să se întâmple cu noi? Până în ziua când va reveni din nou printre noi, cum o să ne descurcăm?

AL TREILEA GLAS: Până atunci ne-a lăsat de capul nostru. Să ne rezolvăm singuri problemele. Ne veghează de sus, jucându-se cu rămășițele noastre, moaștele noastre, se amuză, ca un copil cu dințișorii de lapte căzuți.

PRIMUL GLAS (*deznădăjduit*): Ne-a părăsit. Și-a luat mâinile de pe noi.

AL TREILEA GLAS: Dimpotrivă. Ne-a dăruit timp. Ne-a lăsat alături unii cu alții, ca să ne putem înțelege.

*De sus, din cer, plouă cu mici rămășițe, cum ar fi fotografii tăiate, chipuri trunchiate, șuvițe de păr,
dințișori care cad tot mai des, ca o ploaică iute de vară, ca o furtună de nisip,
ca un șuvoi fin de cenușă, ca o ploaie acidă. Mătușa continuă să cânte.*

PRIMUL GLAS (*cu speranță*): Uite. Plouă.

AL DOILEA GLAS (*întinde mâinile fericit*): Plouă. Plouă din cer... (*uimit, descoperă*) cu cenușă?!

AL TREILEA GLAS: Sunt lacrimile lui pentru noi. Feriți-vă capetele. Să nu fie o ploaie acidă.

Cortina

Liviu Lucaci este actor al Teatrului Național București, scriitor, regizor și profesor de arta actorului în cadrul departamentului de Master al UNATC „I.L. Caragiale” București. A studiat în Japonia teatrul tradițional Noh, kabuki și kyogen, cu ocazia unei burse ITI. Și-a susținut doctoratul cu tema: „Actorul ca jucător”, a publicat un volum de proză – „Povestiri despre celălalt” (editura Curtea veche, 2006) și două volume de dramaturgie – „Marusia” (editura Palimpsest, 2011) și „Nostalgicii călători” (editura Unitext, 2013). „Nostalgicii călători” a câștigat premiul UNITER pentru „Cea mai bună piesă românească a anului 2012”, premiu decernat de Casa Regală a României, după ce Liviu Lucaci primise în 2011 și 2012 nominalizări succesive la același premiu Uniter cu textele „Frați de Cruce” și „O, lume nouă”. Ca regizor, Liviu Lucaci a montat Strindberg, Neil Simon, André Roussin și a semnat o serie de spectacole realizate după texte proprii.

Liviu Lucaci is playing at the National Theatre of Bucharest, also being a writer, playwright, director and drama teacher at the Master’s Department of UNATC “I.L. Caragiale” Bucharest. He studied traditional Japanese Noh Theater, Kabuki and Kyogen, during an ITI Scholarship in Japan. The theme of his doctoral studies was “The Actor as a Player”; he published a book of prose – “Tales of the other” (Curtea Veche Publishing House, 2006) and two volumes of drama – “Marusia” (Palimpsest Publishing, 2011) and “Nostalgic travelers” (Unitext, 2013). “Nostalgic travelers” won for “Best Romanian Play of 2012” UNITER award, presented by the Romanian Royal House, after Liviu Lucaci received successively the same Uniter award nominations in 2011 and 2012 for the plays: “Chums” and “A new World”. As a director, Liviu Lucaci staged Strindberg, Neil Simon, André Roussin and signed a number of performances made by his own texts.

